

= Velja po pošti: =

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrtek 8·50
za en mesec 2·20
za Nemčijo oseletno 29.—
za ostalo inozemstvo 35.—

= V upravnosti: =

Za celo leto naprej . K 22·40
za pol leta 11·20
za četrtek 5·80
za en mesec 1·90
Za polijanje na dom 20 v. na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

= Inserati: =

Enostolpn potitvrska (72 mm):
za enkrat po 15 v.
za dvakrat 13 v.
za trikrat 10 v.
za več ko trikrat 9 v.

V reklamnih noticah stane
enostolpa garnondvrska
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

= Izhaja: =
vsak dan, izjemoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizvrskana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Današnja številka obsega 18 strani.

Naša temna točka — Trst.

Obnobje nad zemljo slovensko je jasno. Oblaki liberalizma, ki so še nedavno z veliko težo viseli nad našo domovino, so se pregnali na vse strani. Sempatje se vlači po nebuh še kaka megla; sicer nam pa sije solnce katoliškega prepričanja in krščanskega življenja. Vremena »Kranjcem«, to je: Slovencem, so se zjasnila. Na Kranjskem gospoduje katoliška S. L. S., na Štajerskem se je po dolgem omahovanju naenkrat napravil red, krščanska Kmetska zveza je zmagovalno zagospodovala po vsem slovenskem Štajerju, Korošci so jo pa zavili srečno v tabor V. S. L., in na Goriškem so naši ravnomarci obhajali svoje zmagovalje nad liberalizmom. Skrivnostna pota goriške politike je sicer nam navadnim zemljianom, vsaj nam, ki oddaleč gledamo, žežko razumeti... Vendar volivni boj se je vršil v znamenju križa, in menimo, da temu znamenju S. L. S. na Goriškem ni postala nezvesta, četudi je glasovala proti — Montu...

Povsod torej očiščeno obnobje, po vseh pokrajinalah slovenskih vesela po-mlad krščanske misli. — Samo tam v jugozahodnem kotu naše domovine je že nebo zatrto; samo tam še ni zapihala sveža sapa krščanske renesanse. Edino Trst in malo tržaško ozemlje dela izjemo in se loči od vse ostale Slovenije. Edino Trst — temna točka na našem obnobju; Trst — rana na našem telesu.

Sicer Trst ni daleč od nas; zato ga vsak izmed nas kolikortoliko pozna. A pisca teh-le vrst je zanesla burja na jadransko obal za nekaj tednov, da sem imel priliko ondotno življenje od bližje opazovati; in ne boste mi vzeli za zlo, že zapišem nekaj vtiskov, ki sem jih prinesel od tam seboj domu.

Ločiti pa moramo pri tem narodno in versko, oziroma cerkveno-politično vprašanje.

V narodnem oziru je Trst — grob Slovencev. Ne vseh — a tisočih... In nam, ki nas je malo, kako škoda nam je vsakega! Trst se mi zdi kakor jezero, v katero vodijo iz cele Slovenije potoki, po katerih plovejo dan za dnevom naši ljudje, da tam — izginejo, potonejo. Ne vsi, ki pridejo tja, a premnogi. Človeku, ki hodi po mestu s srcem, čutečim za svoj rod, je hudo, ko vidi vse polno na vse mogoče načine

popačenih slovenskih imen. Na pokopališču — vsako drugo, tretje ime slovensko, neusmiljeno popačeno. Še bolj ga boli, ko vidi otroke slovenskih mater, rojenih kje tam na Krasu, na Goriškem ali tudi na Kranjskem, ki nočejo znati ali pa tudi v resnicu ne znajo slovenski. Če se Slovenec ali Slovenka poroči z inorodcem, Italijanom ali Nemcem, je družina vselej inorodna, laška ali nemška. Slovenski element, kot šibkejši, podleže vselej tujemu. Več kot bi človek mislil, je v Trstu nemšta. Ena stoga za nemški most že stoji... Cesare že domača hiša ne zanemari, to izpopolni še šola. Otroci, ki pridejo v italijanske šole, so rodu in veri odmrlji. Človek se mora res vprašati, smo li v moderni ustavni državi, ko za tisoče slovenskih otrok ni ene javne šole! Pa niti tisti, ki pohajajo slovensko zasebno šolo, se ne ohranijo vsi.

Vočigled tem žalostnim dejstvom človeka veseli, če vidi, da se slovenstvo, polagoma sicer in s težavo, vendar nekoliko jači. V mestu samem namreč; okolina bo v tem oziru le vedno na slabšem, ker se mesto razšira vedno bolj na zunaj. Sv. Ivan, Rojan, Škedjenj, Barkovlje bodo vedno bolj z mestom spojeni in obenem poitalijanjeni. Ne sicer popolnoma, ker narodna zavest je pri domačinih močna; a nehote se bo slovenstvo umikalo močnejšemu na-valu. V Rojanu so bivali pred kratkim okoli cerkve še slovenski kmetje, danes se dvigajo ondi visoke mestne palače, ki povečini gotovo niso slovenska last. Italijanstvo bi ne bilo tako močno, ko bi ne dobivalo vedno novega prirastka iz Italije same. V Trstu je najmanj 30.000 podanikov italijanskega kraljestva. Ali vlada v Italiji res tako lakota ali kaj vleče Lahe tako v Trst, ne vem; najbrž bo res pomanjkanje zaslужka v domovini. — Naravno je, da je na meji narodni čut močnejši kot v središču. V Trstu je pri tistih, ki se narodno niso izgubili, posebno močan. Zato mora tudi katoliško glasilo ubrati odločno narodno pot. Saj je pa tudi potrebno; dovolj nam je naših ljudi pogolnilo tujstvo! Strogo cerkvene zadeve naj pa rešuje cerkvena oblast sama!

V verskem oziru Trst, kakor je znano, ni ravno na prvem mestu. Toda pri vsem tem je pa seveda še vedno mnogo dobrih ljudi. — Katoliške stranke takorekoč ni. So posamezniki, ki izpovedavajo v javnosti krščanska načela, imajo tudi par katoliških društev, a prave organizacije ni. Pri

volitvah spravijo skupaj le borno število glasov. Večkrat se je že pisalo o snovanju mlade krščansko-socialne stranke, a ni sledilo o njej. Manjka Luegerja, ki bi vzdignil zastavo in šel prvi zanjo v boj kot lev. Najhujše pa je, da katoličani doslej nimajo niti glasila. Kajti tednik »Amico«, pisani v iredentovskem duhu, se ne more imenovati glasilo katoliške stranke. »Piccolo« je neomejen gospodar v Trstu. Razširjen je silno. Berejo ga v vsaki hiši Trsta vsak dan dvakrat. Kar on reče, to dve uri potem cel Trst za njim ponavlja. Laže lahko, kar hoče, ker ni nikogar, ki bi ga zavrnil. In da je to list najslabše vrste, priča že samo to, ker za Luegerja ni imel ne ene lepe besede in mu je še ob smrti zabavljal, kar so storili le listi najnižje kvalitete. — No, zdaj obetajo vendar italijanski katoliški dnevnik. Začeti ima izhajati še to leto. Bog daj, da bi se mu kaj ne ponesrečilo!

Toda bolj nas zanimajo v tem oziru Slovenci. Slovenci so še najbolj veneni del tržaškega prebivalstva. Pri slovenskih pridigah, ki so v štirih cerkvah, so cerkve najbolj polne. In v cerkvi imajo Slovenci še največ pravice v javnosti, dasi tudi tukaj ni še vse, kakor bi imelo biti. Gotovo pa so slovenske pridige za slovenstvo v Trstu največje važnosti. Kaj bi bilo, ko bi še teh ne imeli! Že zgolj z narodnega stališča bi bilo treba torej slovenske pridige ceniti, priporočati, pospeševati in pohajati.

Zal pa, da kljub navedenim vsečim prikaznim tudi med Slovenci v verskem oziru ni preveselo. Koliko naših rojakov se je cerkvi popolnoma odturnilo! Delavstvo, ki tvori glavni del slovenstva, je razdeljeno v dve stranki: socialistično in »narodno-delavsko«, to je liberalno. Samo v — nobeno krščansko ne. Ne vem, kako prokletstvo je bilo nad to pokrajino, da se za krščansko organizacijo ljudstva do danes ni storilo skoro nič. Niti italijanske, niti slovenske krščanske delavske organizacije ni nikjer. Nasprotniki vsake vrste si lahko delé svoj plen; nihče jih pri tem — ne moti.

Nič boljše — nekateri trde, da celo slabše kakor v mestu, je v tem oziru v okolini. Verski in moralni čut je zelo oslabljen. Nedelja popoldne se obhaja v imenu alkohola in plesa — pod narodno firmo. Tega je kriva vladajoča slovenska stranka in nje glasilo.

Ker so Slovenci v Trstu v manjšini, ker so tlačeni in k steni pritiskani od

narodnega nasprotnika, kaj bi bilo lepše, kaj potrebnejše, kaj primernejše in naravnejše, kakor da so res edini?! Ne bilo bi treba dveh listov, ne kake posebno krščanske organizacije. Ker so Slovenci, ki pridejo v Trst, skorodno malega vsi dobro verni, in ker je cerkev izmed vseh javnih faktorjev naši narodnosti še najbolj pravična ter cerkveno življenje (pridige) koristi slovenstvu, bi morala politična stranka in nje glasilo verski čut ljudstva vpoštovati, gojiti ali ga vsaj ne žaliti, in lahko bi se delalo složno. Kaj bi bilo naravnejše kakor da list, ki si je nadel ime, da hoče gojiti edinstvo, to edinstvo res goji in pospešuje? Zdaj pa list, ki nosi krinko edinstvi, sam najbolj ruši edinstvo, ker s svojim neprestanim bevskanjem nad cerkvijo in zapeljevanjem ljudstva odbija od sebe vse, ki imajo kaj krepkega verskega čuta. Z ničemer nimajo pri »Edinosti« toliko opraviti, kakor s cerkvijo. Nobena stvar jim ne dela toliko skrb; vedno stikajo okoli cerkve. Pravi mežnarji! — Gotovo ima vsakdo in tudi »Edinost« pravico povediti in se pritožiti, ako se naši narodnosti v cerkvi kaka krivica godi. A razloček je, kako in s kakim namenom se pove. No, »Edinost«, dasi se zna jako lepo delati, ne more prikriti svojega konjskega kopita. Seveda je to kopito navadno lepo ovito. Ne ravno po kozarcih, ampak po kapljicah v lava strup mržnje do cerkve v dušo čitateljev. In v teku let se ji je v tem oziru posrečilo veliko doseči. Okolina je vsa inficirana s tem strupom. Če je slovenski narodnosti s tem kaj veliko pomagano, to je drugo vprašanje!

A samo nasproti cerkvi so tako skrupuljzni glede slovenščine, — drugod ne. V svoji kavarni pridno čebljajo — nemško (!). Prav škandalizirat sem se! Posebno gospodinčna za pultom je tako radozorna s svojo nemščino. Ali je doma iz Prusije ali odkod, nisem mogel dognati. To vem, da so gospodje z nju pridno nemško gostoleli.

Jaz sem mislil, da se »Narod« in »Edinost«, oziroma ljubljanski in tržaški liberalci ločijo tako-le: »Narodu« je prvo boj cerkvi, drugo narodnost, »Edinosti« pa prvo narodnost, drugo mržnja do cerkve. Pa znamenja kažejo, da pri »Edinosti« ni dosti boljše kakor pri »Narodu«, da tudi tam mržnja do cerkve končno nadkriljuje vse drugo. Dokaze za to imamo takorekoč v rokah. Glediške igre pač naznanja — italijanske, pridig pa ne — slovenskih, dasi je bila že opetovano pozvana. In vendor

L. 1297. je bil ustanovljen »Veliki svet«. Aristokracija je potegnila vladod nase, članstvo v »Velikem svetu« je postalno v nekoliko rodbinah dedno, in te rodbine so bile zapisane v »Zlatu knjigo«. Doživo moč so tako omejili, zato so mu postavili novo palačo. Endel je bil že dogotovljen, ko je nastala afera Marina Faliera. Osemdesetletni dož je kasno na večer svojega življenja zasnoval mlađenško nalog: zrušiti moč aristokracije. Namera je bila izdana, Marini Falieri so med stebriči Piazzete odsekali glavo, stavitelj doževe palače Calendario je bil kot udeleženec pri zaroti z nekoliko stotinami Dalmatincev obešen na stebre svoje zgradbe, »Veliki svet« pa je sprejet sklep, da je pod kaznijo 1000 dukatov prepovedano govoriti o nadaljevanju zgradbe. Dož Mocenigo je čez 70 let prostovoljno položil globo, in zidanje se je nadaljevalo...

In zopet čudna stvar, ta doževa palača! Samo v mestu, kjer ni živila tradicija antike, je mogla vzniti taka stavba. Na dveh vrstah nežnih gotskih stebrov se dviga močna, temno-terčna masa prvega nadstropja z nekaj malo okni, trda, težka, počivajoča na teh stebrih s celo težo. Kakor da bi jih hotela pritisniti in razdrobiti. Brutalna, brezobzirna je ta zgradba, kakor

LISTEK.

Iz spominov na Benetke.

(Prosto po českem.)

Ne biti v Benetkah — to je danes resnično sramotno; a o Benetkah še kaj danes pisati, to pa je naravnost neokusnost.

Toda oni, ki je bil tam, pojmi, da človek mora zatrepti to neokusnost. Pogled na mrtvo truplo more nate za hip silno delovati; a kadar vidiš umiranje in celo tako umiranje, kako ugasuje Venecija, nekdanja ohola kraljica Adrie, tedaj tega ne boš do smrti pričakoval nazaj one tragične vtise in melanholične spomine. Ako pa si literat, tedaj boš pisal. Tisoč jih je že pisalo pred nami, in tisoči bodo še pisali za nami, dokler se valovi zelenih voda ne zgrnejo nad to tako tožno, tako krasno in tako strašno pričo morja, ki se je imenovala Venecija.

Tisoč in sto let življenja! Na otočkih in morju otetem prostoru je v onem času nastalo mesto. Mesto samih praktičnih trgovcev, ki so imeli en edini cilj: da obogate. Oni niso vedeli za

nikako udobnost, niso se bali daljnih potovanj in oni niso poznali glasa vesti. Tudi matematičarji življenja, kajih prodriajoče in precenjujoče oči gledajo na nas iz pergamentnih mirnih obravov na slikah iz kasnejših dob. Njihovo mesto je hitro postalo država, ki se je mešala v vse zadeve, naj so bile to križarske vojne proti polumesecu ali vojne lombardskih mest proti nemškim cesarjem, in iz vsega je znalo to mesto črpati svojo korist. Bilo je neomejen gospodar Sredozemskega morja, ker je bilo edina pomorska moč, a bilo je vpliven činitelj tudi na kopnem, ker je imelo denarja, s katerim si je moglo v času, ko je bila vojaščina pridobininski poklic, najeti najboljše dñinarje in najpogumejše generale. Nikdar ni neprijateljska nogata stopila v njegovo področje.

Ta država je bila republika, a njeni glava dosmrtno izvoljeni dož. Toda »corno ducale« — doževa čepica — ni bila krona, ki bi se jo moral komu zavidati. Od petdeseterih prvih beneških dožev se jih je petorica te časti prostovoljno odrekla, pet je bilo pregnanih, ko so jim preje iztaknili oči, pet je bilo umorjenih, devet vrženih s prestola, dva pa sta padla v bojih.

L. 837. je njih mornarica pripeljala iz Aleksandrije s sabo truplo sv. Mar-

ka, ki je postal zavetnik republike. Postavili so mu cerkev, ki je ena najsijsih in najlepših zgradb na svetu. Vsi slogi, počeni od bizantinskega preko romanskega in gotike do renesance — so tu zmešani in prepleteni: barve, zlato, mozaik in freske slave tu prave orgije, a vendar veličastna harmonija, ki ne žali, pravi unikum. Vse, karkoli je le bilo mogoče, je postalno resnica.

V tej denarni aristokraciji je delovalo nagnenje, da pokaže svoje bogastvo in se razbrzdano šopiri z njegovim sijajem. Krog leta 1000 na dan Vnebohoda je dož na svojem Bucontorju prvikrat zaplavil v morje k otoku Lido in slavil tam svojo zaroko z Adrijo, spustivši v zelene valove zlat prstan. Odslej je bil ta dan največji beneški praznik. Tisoč in tisoče ladje v prekrasnih barvah je spremljalo doževu ladjo, mesto in morje sta rajala, a modro nebo nad njima se je dozdevalo, kot da blaženstva drhti. Nič ni bilo enake slavi in moči te države. Položeno v sredino med vzhod in zapad, med toliko narodov, se je zdelo, kakor da mu je usoda namenila, da zavlada nad njimi in se z njimi obogati. In pri takih slavnosti so enake misli pač vstajale v srcih in dušah in hitele z ustnicami.

so slovenske pridige velike narodne važnosti. Koliko ljudi so nam ohranile! Torej rajši tuje, samo da ni cerkveno, kakor slovensko, ako diši po cerkvi. Na neko direktno interpretacijo, naj se izjavi, kaj ji je više: ljubezen do slovenske narodnosti ali mržnja do cerkve — se je »Edinost« lepo potuhnila in molčala. Seveda, da ji je mržnja do cerkve nad narodnost, tega ne bo priznala; nasprotnega pa trditi ne more, ker dejanja zoper njo govore.

Drugo, kar se poleg mržnje do cerkve sempatijsko opaža, je pešanje ljudske hravnosti. To je na programu vedno: pijača in ples, pa ples in pijača. Drugo pa za nameček, kar je v zvezi s plesom in pijačo. Vse in imenu narodnosti! Ta zloraba na rodnost v te nizke namene, to je, kar je na tej tržaški »politiki« največje obsodbe vredno! Ko bi ti narodnjaki narod resnično ljubili, svarili bi ga pred neizmernim pitjem, ki narod uničuje; započeli ali podpirali bi akcijo v omejenju pogubnega alkoholizma, ki ni morda nikjer tako potrebna, kakor ravno ondi, ker se menita nikjer med Slovenci toliko ne pije, kakor na Tržaškem. Česar ljudje še sami od sebe ne store, to pomagajo še nekatera »Konsumna društva«, v ateiri se popiva. Seveda, da bi tržaški »narodnjaki« kaj storili zoper alkoholizem, tega ne pričakujte! Tako oni ne umevajo narodnosti. Kdo bo pa pil »za naroda blagor«? — In pa ples! Če bi bil ples zmožen rešiti slovensko narodnost na Tržaškem, potem bi Slovenci v Trstu stali sijajno! Brez plesa si ne morete misliti kake narodne prieditve. Čujte: »narodne dame« so vam napravile ples za Ciril - Metoda v postu! Svoj čas je družbin odbor preposedal priedati ciril-metodske plese, ker je največja neokusnost in netaknost svetnike spravljati s plesom skupaj. Zdaj ga napravijo tržaške ženske v postu! Sicer ples v postu v Trstu ni kaj nenavadnega — tudi v oficijskih krogih ne. Čudil sem se, kako brez skrupelnov priedajo visoki uradniki v postu sijajne soareje, ki se nadaljujejo in končajo s plesom do zgodnjega jutra — na državne stroške! — Toda, če se tudi v Trstu take reči dogajajo, ozir na slovensko javnost, ki še ni izgubila vsega verskega čustvovanja, bi moral »narodnim damam« zahraniti kaj takega, ko bi imele kaj takta! Zares fletno! Najprej nam v obraz bjejo, potem se pa zgražajo, da jim nočemo roke poljubljati! Ko želimo ž nji mi sodelovati v narodne namene, nas odganjajo; ko pa pravimo, da na ta način ne moremo sodelovati, nas proglašajo za izdalce! Prav tako delajo! Zoper cirilmетодske šole nimamo nič — za sedaj vsaj ne; a da bi se narod reševal s pijačo, plesom, s plesom v postu in drugimi nerodnostmi, za to nas ne boste dobili in k temu tudi ne bomo nikdar molčali. To ni pravo reševanje naroda.

Opisal sem te deloma že znane razmere nekoliko natančnejše, da pokazem prizadetim krogom samim, da ž njimi hoditi — ni mogoče. Kličojo: edinstvo, edinstvo! — in edinstvo nočeo! Ko bi jim bilo res zanjo in ko bi jim bil narodov blagor nad vse, bi gotovo zapostavili vse, kar nekateri žali, odbija in ločuje. Zares lepo in potrebno bi bilo, da bi v boju proti močnejšemu narod-

nemu nasprotniku stali naši ljudje združeni kot en mož. Nočeo!

In sliši se, da »mlajši« so še bolj »radikalni«, to je: bolj na cerkev načačeni, da niso zadovoljni s politiko starejših, da hočajo ubrati še druge strune, kadar dobijo gosli v roke. Prav res! Saj smo že večkrat rekli: Versko načelo, Kristus, je najviše, kar ločuje svet na dve polovici. Narodnostno vprašanje, dasi močno giblje ljudstva, je vendar za verskim še daleč zadaj. Ko bi jim bilo v prvi vrsti za narodnost, bi zapostavili in umaknili vse, kar ovira vzajemno narodno delo. Toda mržnja do cerkve se ne dá prikriti in zatajiti; siloma sili na dan, četudi odbija rojake, ki bi radi sodelovali. Hočajo razdori! Izzivajo odpor!

Zato pa ne preostaja drugega, kakor da se izvrši tudi tukaj — ločitev duhov. Pozno je že; veliko zamujenega, težko bo delo. Pa bolje pozno, kakor nikoli. In če je potreben, — po težavah se ne vpraša! —

Vsa katoliška Slovenija, združena v V. L. S., obrni pa večjo pozornost in pridi na pomoč tej svoji najbolj zapuščeni hčerki, da ji pomagaš na noge! Delavcev je malo. Katoliških lajikov skoro nič; pomanjkanje duhovščine velikansko in od leta do leta večje. Par kaplanov v Trstu mora preskrbovati vse duhovne potrebe mnogoštevilnih tržaških Slovencev. Ni čudo, če jh mnogo odleti cerkvi. Potem pa še apatija v nekaterih poklicanih krogih. Drugod že popoln dan, tu si nekateri šele oči manjajo in vprašujejo, če bi bilo res čas že vstati. Drugod solnce stoji že visoko, tu se svetlika šele zarja novega dneva. Da bi vsaj ta zarja ne ugasnila in po gotovi, najkrajši poti do belega dne vodila! . . .

Trst pričakuje novega škofa. Z veliko napetostjo pričakuje. Imenujejo se razna imena. Mi gotovo želimo da bi bil naše gore list. A ne samo to. Apostol bo moral biti. Težko in trdo delo ga čaka. Mož mora biti ki pozna trud in žrtve, ki se ne brani bridlekha... Morda je ni škofije v Avstriji, ki bi jo bilo težje vladati, kakor je tržaška. Vsem ni mogoče ustreči; trdo kožo treba imeti. Bodite kdorkoli, — vsi dobri že zdaj zaupno upirajo oči vanj, pričakujte krepke iniciative, močne roke, velikih dejanj, ojačanja krščanske misli in življenja . . .

Naj se že skoro razprše oblaki nad tržaško zemljo, naj jo obsije žarno solnce krščanske prosvete da se bo vredno pridružila svojim sosedjem, združenim v Vseslovenski Ljudski Stranki.

Iz tabora žuljave roke.

Med slovenskimi železničarji opazimo zadnje čase sem pojave, ki nas zelo veseli, pojave, ki morajo razveseliti vsakogar, komur je količaj mar, da ostane slovensko ljudstvo zvesto svojim verskim in narodnim svetinjam. Železničarji! So ljudje, in teh je zelo veliko ki se mu zavisha nos, če čuje le ime železničar. Saj so taki, ki če čujejo ime železničar, mislijo, da je in da mora biti vsak železničar mednaroden socialen demokrat. Kdor tako misli, se zelo moti. Železničarji so najpoštenejši ljudje na svetu. Res, stroga njihova služba je ustvarila poseben tip, tip, ki se ne more drugače označiti, kakor

zgodovine. Slavnejši, odličnejši, nemirni. Plemstvo se je odrekalo trgovine in pričelo gojiti znanost in umetnost. Kiparji, arhitekti, slikarji zavzemajo mesta condottierov in generalov. Alessandro Leopardi, Jacopo Sansoni, Bellini, Giorgione, Tizian, Tintoretto, Veronese, Tiepolo — v doževi palaci, v cerkvah in na zgradbah govore človeku ta imena z močnim glasom.

Umetnost je cvetela, republika je vegetirala. Za čas, tu in tam, je pač zalesketala tudi njena slava, njeni diplomi in odposlanci na tujih dvorih so se odlikovali z razumevanjem položaja in z ocenjevanjem oseb in idej (njihova izvestja v različnih arhivih so danes najznamenitejši dokumenti časa in ljudi) — toda solnce se je nagibalo k zatonu. L. 1797 je Napoleon general zasedel Benetke. »Zlato knjigo« so začeli, in poslednji dož Manin se je odrekel svoji časti . . . In to je bil konec.

Z gondolo plovem po kanalu Grande. Palače slavnih imen so puščobne, kolici pred njimi, na katere se privezuje gondole, so izgubili barve, stekla v oknih so razbita, okraski so izprani od dežja — obopen vtiš. Človeku pride na misel, da bi sem prišel, kadar bi moral ali hotel umreti . . .

Palazzo Vendramin kaže gondoliere. Tu je umrl Richard Wagner . . .

Železničarski tip. A zelo pomotna je tista misel in tista splošna sodba, češ, da so železničarji kar skozi in skozi socialni demokrati. Resnica je sicer, da je zelo veliko železničarjev organiziranih v socialno-demokrati strokovni zvezi, a drugače skoraj včasih biti ni moglo, če hočemo biti popolnoma odkriti. Malo kateri stan je tako izpostavljen nednevarnosti, kakor ravno železničarski stan, da stojiš na eni nogi v službi, z drugo pa na cesti in — v ječi. Malo kateri stan je tudi toliko izpostavljen nezgodam in poškodbam v službi, kakor železničar. Zjutraj še vesel, zdrav, zvečer že lahko povožen, mrtev ali pa nevarno pohabljen, n to lahko tudi, če si še tako previden in š etako izkušen v službi. Končno pa tudi niso razmire v železničarski službi sami kot taki kdsigavadi kako sijajne. In tako je prišlo, ker drugače priti moglo ni, da so pred leti vstopali železničarji v socialno-demokrati strokovno organizacijo že zato, da so dobili ob slučaju kake nesreče ali pa v slučaju, če so imeli zaradi službe kaka sodniška pota, pravno varstvo. Socialno-demokrati tajniki in gorniki so pa vedno skrbeli in delali na to, da so hujskali železničarje proti veri in da so železničarjem nadali rdečo socialno-demokrati politično obleko. Tako je prišlo, da je postalime železničar identično z imenom socialni demokrat, dasi se tista večna »protifarška« gonja že zdavnaj gabi poštenim in modrim železničarjem.

V resnici železničarji niso tako, recimo »rdeči«, kakor jih slika svet. Zadnje čase so imeli naši bravci večkrat priliko, da so čitali v našem listu o shodih slovenskih krščansko-socialnih železničarjev, kar vse dokazujo, da voda živahnovo vrvenje in življenje med železničarji ki ne prisegajo na »dečo edino zveličavno socialno demokracijo, marveč, ki se bore za svoja prava v svoji organizaciji avstrijskih krščanskih železničarjev.

»Prometna zveza« zbira čimdalje večje število slovenskih krščansko-socialnih železničarjev v svoje okolje. Prav imajo pošteni možje železničarji, da se je oklepajo. Naslonjena je »Prometna zveza« na krščansko-socialno stranko, ki danes kot najmočnejša avstrijska stranka vlada v državi. Čim močnejša je »Prometna zveza«, tem večji je tudi pritisk železničarjev na krščansko-socialno stranko, da se zavzame za železničarske težnje in zahteve. Prav je tudi, da se oklepajo železničarji »Prometne zvezze«, ker se mora tako železničar v Nižji Avstriji ali pa v Primorju ali kjer koli si že bodi v državi, skupno potegovati za svoje stanovske koriste.

»Prometna zveza« je cenejša organizacija kakor socialno-demokrati. Mesečni prispevki je jako nizek, po našem mnenju še prenizek, ker znaša mesečno zgolj 70 vinarjev. Za to dobre železničarji člani pravno varstvo, v slučajih revščine posebno podpora in pa list, brez katerega res moderna strokovna organizacija dandas sploh ne more poslovit in redno delovati. Končno je pa se uvedena mrtvaška podpora 200 kron. Za vsakega umrelga člana se vpela v ta zaklad 5 vinarjev.

Uvodoma smo že navajali, da organizacija slovenskih krščansko-socialnih železničarjev lepo napreduje, a lahko bi še bolj. Vse svoje somišljenike in somišljenice, ki pridevate v stik z že-

lezničarji, pozivamo, da pridno agitirate med železničarji, naj pristopajo krščanski strokovni zvezi avstrijskih železničarjev »Prometni zvezzi«. Naši poslanci, osobito dr. Krek, dr. Žitnik, dr. Benkovič, Gostinčar in Piber se z vsemi silami in močmi trudijo in delajo za korist železničarjev in na to da se razširi »Prometna zvezda« med slovenskimi železničarji. Naj bi jih posnemali prav povsod naši somišljeniki in somišljenice, prepričani smo, da bi se kmalu reklo: Socialno-demokrati železničarji so na Slovenskem že — bele vrane. Kdor želi o »Prometni zvezzi« natančnejših podatkov, naj piše na naslov: Anton Koleša, Ljubljana, Jenkove ulice št. 14.

Sljajna zmaga obmejnih Slovencev.

Pritisk naših narodnih nasprotnikov ob jezikovni meji je naletel na močen odpor od strani naših slovenskih mož. Čim hujše se je vrgel Südmarkin aparat na naše obmejne kraje, tem močneje se je zdržil obmejni slovenski rod k samoobrambi. Ko je začelo oholo nemštv pod protestantsko zastavo drzno gaziti naše narodne svetinje, so se vrste naših mož ojačile.

V četrtek, dne 7. aprila, so se vršile, kakor smo že brzjavno poročali, občinske volitve v občini Polička vas pri Št. Ilju z popolno zmago slovenske stranke. Volivni boj je bil enak onemu pri šentiljskih volitvah. Agitacija od nasprotnne strani, namreč od zdržene stranke Südmarkovcev in Štajerčjanov je bila naravnost silovita. Sredstva, ki se jih je posluževala ta stranka Judeževih grošev in renegatov, bi bila mogoča le še pri najbolj divjih ljudskih plemenih. Vendar naši možje se niso ustrašili, pogumno so šli vsi v boj in — zmagali so!

Na čelu Südmarkine stranke Polički vasi se nahaja Štajerčjanec, imenovan očka Reininger, ki ga Südmarka vzdržuje in mu posojuje svoje nafetane kronte. Temu renegatu se je zljudilo zaseseti županski stolec, raz katerega je pred nekaj leti zletel. Agitorji njegovi so obljubljali volivcem, da bo Südmarka zdala novo cesto čez Poličko vas na svoje lastne stroške, da bo ona plačevala polovico občinskih dokladov, postavila občini šolo; posameznikom se je obljubovalo večje svote, posebno volivcem iz drugega in prvega volivnega razreda. Eni volivki je agitor obljubil, da bi kupil, če da njeni pooblastilo, »fajn židan gvat«. A vse je bilo zastonj. Tudi od naše strani je bila agitacija dobro razvita. Temu dejstvu se imamo tudi zahvaliti, da smo tako častno zmagali. V tretjem razredu so dobili naši kandidati od 62 do 63 glasov, nasprotni samo 20. V drugem razredu naši 16, nasprotni 6. Vsled poraza v tretjem razredu, katerega je očka štel za svojega, so se nekateri Südmarkovci tako ustrašili, da si niso upali na volišče. Natančno razmerje glasov v prvem razredu mi še sedaj, ko to pišem, ni znano, ker še skrutiči ni gotov. Vendar zmaga je tudi v tem razredu sigurno naša.

Veselje med našimi možmi je vsed takoj nepričakovane izida velikanško. Strt leži na tleh oholi nasprotnik Slovenstva in krščanstva! Pribiti moramo, da je proti naši stranki pridno

stianov, zgodovinskih slik in spomenik Viktorja Emanuela na obali, ki je uprav bučen in nesramen anahronizem v tem mestu prošlosti.

Po ulicah hodim. Nikjer voza, kolosa, avtomobila, niti tramvaja — ni glasu, niti prahu — tiho, tiho . . .

Obrnem se v prostranske ulice mrtve; gledam v prazne cerkve, stojim na sanjajočih trgih. Ljudje se grejejo na solncu, dvigajo se in leno vlečajo k meni, stegajo roko: »Trinkelit! . . . Može, žene, otroci — vse.«

Otok mi je žal. Tako so rmeni in čisto nič otroški — manjka jim druščine, trave in drevo . . .

In ko sem vse obšel, grem na Lido. Otok se oddaljuje od beneškega sloga. Tam je peti čin tragedije, tu pa nekaj takega kakor gluma v enem defanju. Kopeli, hoteli, tramvaji, lawn tenis — uprav mrzi mi, da sem prišel semkaj.

In ko od tukaj gledam na mesto, vidim povsem jasno, da se zvonik San Pietro di Castello značno nagiba. In ravno tako, da se nagiblje druga campanila, ki stoji dalje na levo od prvega. To ni avtosugestija, to je resnica . . .

3 Nekoliko o razmerah v Trstu.

»Edinost« v precepu.

Tržaška »Edinost« se je spravila na tržaško podružnico »Gospodarske zveze«, češ, da slovenskim (?) trgovcem pošilja pisma v laških kuvertah. »Edinost«, ki se baha, da je najbolje informirani list, se je enkrat zatele! Informirali smo se, kdo je tisti, po vseh tržaških slovenskih krogih znani (?) slovenski trgovec, ki mu »Gospodarska zveza« pošilja laške dopise. Informacija je ta-le: Trgovec, ki je dobil laško kuverto, ima v Trstu prodajalno z napisom: »Giuseppe Gregorić, depozito olio e coloniali! Na oknih in vratih mrgoli laških napisov, le slovenskega nič! Niti črke! Izvedeli smo še to: Giuseppe Gregorić je otvoril prodajalno še v času, ko so se izdajala dovoljenja za trgovsko obrt, tudi navadnim hlapcem, ne da bi dokazali usposobljenost za to; takrat nameči ni bil še v veljavi novi zakon, ki predpisuje, da se usposobljenost dokaže. Tako je sedaj g. Giuseppe G. trgovec po srečnem naključju. Toda mi smo se informirali še nekoliko dalje, kakor »Edinost«. Pred časom je »Tržaško bralno in podporno društvo« razvilo zastavo in napravilo javen obhod po Trstu k Sv. Ivanu. Obhoda so se udeležili vsi zavedni Slovenci. Le žena g. Giuseppe Gregorića je izjavila, da za slovensko zastavo ona ne gre. Po ovinkih je prišla k Sv. Ivanu, kjer se je vršila slovenska veselica, a tam ji je pa zavedni odbornik »Tržaškega podpornega in bralnega društva« D. R. ukazal, da se mora odstraniti od slovenske družbe! — »Edinost« se ponaša, da je Giuseppe Gregorić njen zaupnik. Častitamo! »Krasni narodnjaki« se zbirajo pod okriljem »Edinosti! To je narodnjaštvo, kakor ga goji »Edinost« in tako tudi vzgaja svoje ljudi!

Jeza na »Edinost«.

Ponesrečeni napad na »Gospodarske zveze« podružnico v Trstu, ki je edina slovenska firma, ki si upa imeti slovenske napise in tudi uraduje z vsemi Slovencem slovensko, je napravil na tržaške trgovce, ki so po večini Edinjski, slab vtis, kajti zbudil je slabo vest, ker se zavedajo svoje slovenščine po zgledu »Edinosti«, katere upravnost izdaja Slovencem, ki inserirajo v nji, potrdila o plačilu v laščini! Gosp. Cotič, primite no za ušesa svoje ljudi! Saj so v hotelu »Balkan« vsi! — Najbolj se je pa jezik na »Edinost« gospod dr. Brnčič, podpredsednik N. D. O., ki pošilja ne samo podružnici »Gospodarske zveze«, ampak tudi drugim Slovencem, laške dopise! Dr. Brnčič se nam kar smili, ker se bo na stara leta moral učiti slovenščine, katere še sedaj, ceprav bo kmalu predsednik N. D. O., ni zmožen. Gospod Cotič, le pred svojim pragom pometite v »Edinost«, »Slovenec« bo že pred svojim! Pripomimo še, da pri Brnčiču, ki se poslužuje pri slovenskih strankah laščine, sta kot koncipienta dva generala N. D. O., dr. Mandić in dr. Rismundo!

Vre med N. D. O.

Že davno so minuli trije meseci, ki so bili določeni za življence dr. Mandiću kot predsedniku organizacije, a ta se še sedaj ne upa sklicati občnega zboru! Med delavstvom N. D. O. vedno bolj pada zaupanje v dr. Mandića, ki ne doseže nikjer nobenega uspeha. V nekatere kraje tržaške okolice dr.

Mandić sploh ne sme. Zakaj, pribčimo v kratkem. Na površje se pa sili dr. Brnčič, čeprav ga v »Balkanu« ne mrajo preveč! Mandićeva slava bo prav kmalu ugasnila popolnoma.

»Agro-Merkur«

v Trstu ima simptonično bolezni. Voda, nemški jud (»Edinost«, kje so tvoje oči?) Choen, je menda dobil »odhodnico«. Govori se, da bo neka postavka, ki se jo sicer v »Računu zgube in dobička« ob sklepu postavi pod dobiček, a kdor jo tam vidi, se ustraši, pokazala znesek nad 50.000 kron! Nekaj bo že res! Zakaj se je pa ravnatelj »Zvezde slovenskih zadruž«, Rožman, mudil toliko časa tu?

Kako bomo opazovali Halleyev komet?

Iz predavanja kanonika Sušnika o Halleyevem kometu priobčimo nastopne podatke:

Dne 25. marca se je nahajal komet 6 stopinj nad solncem (približno za 12 mesečnih premerov) in se premikal proti zapadu. Početkom aprila je komet viden na jutranjem nebu uprav pred solnčnim vzhodom, in sicer:

Vzhaja dne 5. aprila 12 minut pred solcem zjutraj, dne 13. aprila 34 minut pred solncem zjutraj, dne 20. aprila 52 minut pred solncem zjutraj, in se nahaja ta dan najbližje solnca, 89 milijonov kilometrov, ter heži preko njega z brzino 54 km na sekundo. Dne 24. apr. se komet okrene nazaj, in se bode premikal od zapada proti vzhodu. Viden bo še vedno zjutraj, in sicer dne 29. apr.: 1 uro 13 minut pred solnčnim vzhodom, dne 9. maja 1 uro 29 minut pred solnčnim vzhodom, dne 15. maja 45 minut pred solnčnim vzhodom in dne 17. maja 18 minut pred solnčnim vzhodom.

V tem času se komet vedno bolj bliža zemlji in se navidezno najhitreje premika po nebu, ter prihaja ravno vmes med zemljo in solnce. Dne 19. maja od 3. ure 22 minut zjutraj do 4. ure 22 minut zjutraj se prigodi zelo redki slučaj, ko bo komet šel ravno preko solnčne ploskve. Ker pri nas dne 19. maja solnce vzhaja ob 4. uri 20 minut zjutraj (kjer gore ne ovirajo horizonta), je mogoče, da se bo dal komet pri svojem izstopu opazovati še kot lahna meglica na solncu. Ugodno se bo dal prehod kometov opazovati na russkih zvezdarnah in po vsej Aziji. Pri tem prehodu bo njegov rep obrnjen navzdol proti naši zemlji. Ker znaša teďaj njegova razdalja od zemlje približno 23 milijonov km, bo morala zemlja iti skozi rep, če bo isti daljši, kot označena razdalja.

Ako je kometov rep v tej razdalji sestavljen le še iz silo tanko razredčenih plinov, potem se utegne na nočnem nebu opaziti k večjemu kako neznatno svetlikanje, morda lik slabi zodijakalni svetlobi. Ako se pa nahajajo v tej daljavi tudi še meteorični drobci, potem bi bilo videti dosti zvezdnih utrinkov. Strahu nam kometov rep ne more provzročiti nobenega.

Znanstveno zanimive podatke nam bo podal brez dvoma prehod kometov preko solnca. Velikost, obseg in gostost glavnega jedra se bo dala na solnčni ploskvi najboljše določiti. Je-li jedro kometovo popolnoma gosta trda masa, slično našim malim planetom, ali je le skupina večjih in manjših meteoričnih

Svet mož — velik mož.

Ne bi izpolnili svoje dolžnosti -- ne rečemo kot katoliški — marveč sploh kot list, ki upošteva vsako socialno-koristno delo trajne veljave, ake ne bi se saj s skromnimi besedami še enkrat spomnili Don Rue, ki je 6. aprila, ob pol desetih dopoldne, skoro brez bolečin vrnil svojo plemenito dušo Bogu.

Don Rue je bil eden tistih redkih mož, ki nimajo nobenih nasprotnikov; ni bil genij, ki sezida velika dela, a tudi veliko poruši, vžiga plamene ljubezni, a razvname prav toliko sovraštva, rajni don Rue je kakor njegov prednik Don Bosco spadal v vrsto svetniških značajev, ki store dobro s skromnostjo, vztrajnostjo in milobo. In tako je ponizni duhovnik vodil eno največjih socialno-koristnih naprav v naši dobi, salezijanstvo, in ga povzdignil na tako visoko stopnjo, na kakršni še ni bilo.

Zivotopis Don Rue nima nič posebnega. Bil je reven rojen leta 1837; postal je klerik, po smrti don Bosca pa generalni superior salezijanskega reda. Red, ki je ob smrti Don Bosca štel 500 članov, se je pod 22 letnim vodstvom Don Rue povzpel do 4000; zavodov je takrat bilo nekako 100, zdaj jih je več kot trikrat toliko po vsem svetu.

Pomen Don Rue je v tem, da je zvesto nadaljeval salezijanskega duha vzgoje, kakor ga je inauguiral nepozabni Don Bosco; vzgojo, naslonjeno na moderna pedagoška načela in skozinsko demokratsko. Največji pomen pa ima salezijansko delo pač za Italijo, zakaj Salezijanci so bili prvi, ki so se korenito lotili vzgoje zanemarjene laške velikomestne mladine. Neprecenljive zasluge pa ima salezijanstvo zlasti za italianstvo v tujini, predvsem v južni Ameriki in drugod, koder salezijanci vzbajajo mladino emigrantov v nacionalnem duhu in store tudi družače veliko na socialnem polju. Zato ni čuda, da žalujejo za Don Rue tudi napsotniki katoličanstva, da je njegov spomin počastila vsa laška kraljeva hiša, na čelu ji plemenita kraljica-mati Margherita Savojska, in liberalni občinski svet turinski, ki je izredno proslavljal moža ljudstva, svetnika in patriota.

In res: svet mož in mož ljudstva, to je, kar označuje velikega rajnika, ki za njim ves kulturni svet, v kolikor ni zatopljen v duhu dobičkovostva in uživanja, odkritosrčno žaluje.

Naše gibanje.

»Kmečka zveza« za kranjski okraj je imela zadnji torek redni občni zbor, katerega je mesto odsotnega načelnika vodil njegov namestnik dekan Koblar. Ta je pozdravil zborovalce, katerih je bilo nad 80, potem pa izvajal, kako je treba krepke združitve kmečkega stanu v svrhu gospodarske okrepitev, ki je obenem opora trdne vere. Gospodarsko močen rod bo ostal zvest tudi veri. Nadalje je priporočal, naj zborovalci med svojimi občani širijo misel za na-

meravano železnico Polzela—Motnik—Kamnik—Kranj—Škofja Loka—Žiri—Sv. Lucija in naj v občinskih zastopih votirajo primerne zneske za napravo železničnih načrtov. Po poročilu tajnikovem, ki je med drugimi razlogi, zakaj »Zveza« to leto ni mogla uspešno delovati, navajal tudi neko preziranje taiste od strani vodstva in poslancev tega okraja in potem, ko je isti kot blagajnik podal izkaz premoženja, se je vršila volitev načelnika in 9 odbornikov, in sicer z vzklikom. Za načelnika je bil izbran Janez Brodar, po domače Rotar, posestnik v Hrastju. Ko je ta prevzel predsedstvo, je imel govor deželnih odbornikov prof. Jarc o »Kmečkih zvezah« in njih razmerju do vodstva S. L. S. Kazal je na združevanje delavcev, obrnikov in uradnikov, proti kateremu je treba, da se tudi kmetje združijo. V tem oziru da se je v kranjskem okraju dozajdaj opažalo premalo smisla. Gledje razmerja »Zvez« do osrednjega vodstva je omenil le, da ima kandidate za javne zastope postavljati »Zveza« v soglasju s strankinim vodstvom. — Pri debati, ki se je o govoru razvnela, je povdral dekan Koblar, da je za uspešno delovanje »Zvez« potreba stika tajistih s svojimi poslanci, ki naj v okraju ne priejajo shodov brez vednosti »Zvez«, nadalje da naj ima vsaka »Zveza« zastopnika v izvršilnem odboru stranke. Da bodo pa »Zvez« mogle za gospodarsko zboljšanje kaj storiti, naj se »Gospodarska zveza« malo bolj pozivi. — Ko načelnik še izrazi upanje na povzdigo »Zvez«, se zborovanje zaključi.

Društvo Kranj je vprizorilo zadnjo nedeljo in zopet v ponedeljek našno igro »Rokovnjače«, in sicer v splošno zadovoljnost. Obakrat je bila dvorana do zadnjega kotička polna, dasi gre vanjo do petstot gledalcev. V nedeljo so bili skoro sami meščani, v ponedeljek pa je tvorila večino okolica. Prišlo jih je največ iz Naklega, okrog petdeset, a častno so bile zastopane tudi župnije Goriče, Predoslje, Smlednik, Smartno. Zastopnike je poslala tudi Škofja Loka, Podbrezje in Žabnica. Nobena igra v Kranju še ni privabila toliko naroda. Mnogo njih, ki so jo videli v nedeljo, prišli so tudi drugič in pravijo, da pridejo še v tretje, ko se bo v nedeljo, 10. t. m., ob tričetrt na 4 popoldne ponavljala. — Najtežja in tudi najbolj učinkujoča sta bila skupinska prizora na Kamniškem trgu in v Črnom grabnu. Kako je vsak igravec bil tu na svojem mestu! V kritiko posameznih oseb se ne maramo spuščati, to storimo, ko se bo igra ponovila. Želim le, da bi tudi topot občinstvo bilo zadovoljno kot je bilo zadnjič. Cene za sedišča so za v nedeljo izdatno znažane.

O Antonu Medvedu je imel v »Ljudskem Domu« v Kranju ta četrtek predavanje g. prof. Adolf Robida, pesnikov prijatelj. Ocenil ga je kot pesnika, satirika in dramatika. Babil se je zlasti z dramo »Kacijanar«, o kateri sodi, da je najboljša slovenska igra. Povedal je tudi glavno vsebino zadnje pesnikove igre: »Cetra božja zapoved«, katero mu je rajni dan pred smrtno poslal, da jo vprizori v društvu »Kranj«. Poslušalci so z napeto pozornost sledili predavatelju in se mu konečno z bogatim aplavzom zahvalili.

»Narodnoobrambeni Vestnik« izide zopet prihodnjo soboto. Rokopise prosimo do četrtega.

in tu vse sam za tu, ke pr suldateh na maraja za kavelne in jh tud nucat na morja, ampak maja raj raune fante; glih ket sveča morja bt, drgač jih pa škartiraja.

Če pa se je prou tku jasen pukazal, de sa mukrunošk Sukolci res kavelni, sa use glih Sukolci, ke sa bli pr šteleng škartiran taega uraga pu Mukrunoge pučel tist dan, ke sa se šli suldaškem kumesjone pukazat, de sa kavelni, de je use skp letel in de b hmal ceu Mukrunog ukul ubrnil, če b se tku dobr skp na držu. Turške vojske sa ble učaseh ena figa preke tem rumelne, ke sa ga sukolsk kavelni pu Mukrunoge delal ta dan, de sa bli pa bl zažihran, de b jm kašn žendar na pauce na stopu, sa mel pa med saba tud enga pejomtarja ud sudnije, tku de sa bli ud ush plati »za pik«.

Kašnega gespuda ud sudnije je zmeri dobr mt pr seb, če se ja misl mal čež žnorca udart, sevede je za taka reč še ta nar bulš, če se more kar samga sudnika dubit na soja plat. Mukrunošk sudnik je clu predsednik ud kavelnem. Daukarija Sukolcm tud posud sojga eksekutarja, de hod u soj uniform iz kašnem sukolskem kavelnam pu Mukrunoge fehtat, kar gutou ni napačn že za tu ne, ke pred uniformiranem eksekutarjam maja lde zmeri več rešpekt,

kokr pred navadnem kavelnam in zatu se tud na upaja zoperstalet, ampak udrineja kulk morja, sam de eksekutarja na razjezeja, de jh u soj jez nazadne še na zarub.

Tak prijatelstu in na roka hudejne druh drugmu je velik uredn, tu se je tud unkat pukazal, ke sa mukrunošk kavelni tku hitr enmo umazanem pijanem čluvek na pumuč prskučil in ga kar u Adamuvem frake iz sifonem pral in iz krtičam drgnel in ga tku učedl, de je biu spet dobr za med kavelne.

Tak sukolsk kavelni pa nisa sam u Mukrunoge za dubit; takeh sukolskem kavelnu je pousod zadost. Pusebn u Kamenke, kokr m je pršlu na nus, je ena lepa šuma takeh kavelnu, ke nisa za druga za punucat kokr za Sukolci.

Jest pa nism tak, de b ulaču skus zube ena reč, če ja skus in skus dobra pužnam kokr dela ta »Sluvenšk Narud« iz našem državnem puslancem, ke se šternajst dni ujeda in razsaja, nazadne pa sprevid, de ja je pukidu. Jest čm ta nar preh sam videt, in se prepričat, če je res, pol pa šele jezek stegnem in fliknem iz nim pu tist plat, ke je falena.

De se pa prepričam, če je iz kamenškem sukolskem kavelnem res tud tku, kokr se guvari, morm jt holt sam u Kamenk in ta reč na lic mesta prere-

Takeh kavelnu pa ni zlepza za dubit, ket sma mi Sukolci iz Mukrunoga! se je bahu ukul en Sukolc in se je iz pestjo trku pu prseh. »Kua uja Orli? Pihnen, pa jh ni!«

De sa mukrunošk Sukolci res kavelni in de je mou tist bahač prou, pučkal se je pa črn na bel unkat, ke je bla štelenga u Mukrunoge. Use tiste fante, ke nisa kavelni in tku tud za Sukolce nespusben, sa pubral k suldatm, ud Sukolcu pa prou nubenga, če jih je šla tud ena cela ramunda na štelenga;

šetat. Zatu se usedem unkat na kamenšk šnelcuk u ta Peru wagon in zdeujal sma iz nim, de se m je kar u glau vrtil, gor pu Iblanskem pul, ke preke Aleš. Med potja sm skoči hitr iz cuga in stopu h Aleš na pu litra, de sm s mal duša prvezu za nadalna vožna; med tem b m pa hmal cuk naprej ušou in le iz velika težava sm še ujeu ta zadn wagon, de sm notr skoču. Tku sma ja pihal naprej preke Dumžalam, de se je use za nam kadil. U Dumžalah pa že nism mou več kurajže, de b stopu vn u štarija, prveč za tu ne, ke pr dumžalskeh Terolceh nism prou dobr zapisan; drugeč pa tud za tu ne, ke sm mou kc, de b m cuk naprej na ušou in de b ga mogu jest pol ke pu nival ukul luvit. Ustou sm zatu lepu u vagone in putrežili čaku, de ja udrična naprej. Ke sedim tku že skozi ceu ferkelc ure in se le nekamer na premaknema, se m je vs špas le mal prenaum zdou, zatu udprem vokn in pugledam vn, de vidm, kašn uržah de je tu. Kumi pa pumulim glava skus vokn, že zagledam, de stujeja sam naš vagoni na štrek, mašine pa neker. Holt, tula je pa en slab cahn, sm s mislu: kamenška železnica, kuiker je men znan, še na vozna sapa, ampak na domf, kokr use druge juduske in krščanske železnice, zatu sm stopu dol, de b vidu kua se je

drobcev, še do danes ni popolnoma sigurno dognano. Seveda niso tudi vse kometi glede njihove notranje sestave popolnoma enaki.

Po 19. maju bode komet videti na večernem nebu najbrž v svojem največjem svitu. Ze 20. maja bo zahajal zvezcer ob 9. uri in koncem maja ob pol 12. uri.

Od tega časa nadalje bo tudi njegova svetloba vedno bolj ponehavalna in meseca junija nam bo zopet izginil iz neba in se oddaljil od solinca celih 5820 milijonov km, torej še 1300 milijonov km dalje od Neptuna, ter se povrne in pokaže našim potomcem zopet po preteklu 76 let.

Idrijske novice.

i »Obskurni Oswald« je častni priimek, katerega idrijski liberalni dopisnik daje našemu katehetu. Razume se, da naši nasprotniki psovke poberejo, kjer le morejo in ne vprašajo, ali so na mestu ali ne, najbrž še ne poznajo pomena, a dovolj je zanje, če so brali v kakem njih listu izraz, ki nasprotnika pobija. Še oni ga poberejo in vržejo v hrbot neljubemu človeku. Kaj je »obskurno«, to je neznatno, skrito, gotovo ne razumejo, ker bi ravno Oswaldu tega ne podtikali. Zakaj že zunanja oseba našega kateheteta ni nikakor obskurna, ali neznačna. Za svoja leta se je gospod že toliko telesno razvil, da se gotovo ne pritoži, da je zaostal in mi vsi vidimo, da precej sence pred seboj meče, ako mu solnce v hrbot posije. Gleda dušnih zmožnosti se gre pa tudi merit z marsikaterim naših veljakov. Ako pokaže svoja spričevala, bodo ravno nasprotnik zelo obskurna. In kako liberalni dopisnik s tem samega sebe bije, dokazuje v vsakem dopisu. Saj ne zmore kakega odstavka, da bi ravno po Oswaldu ne udaril. Pripisuje mu toliko moči, da se celo deželni obor ravna po njegovih navodilih, klerikalce v Idriji ima pa tako le on na nitki in ti se sučijo, kakor on nategne. Najslabše pa še piše za praznike našim liberalcem, ki niti v mestnem zastopu ne upajo kaj skleniti iz strahu: Oswald bode rekuriral in sklep bo razveljavljen, ako bodo pa kaj preko pravil delali, bodo morali pa kazeni plačati. Tako lamentira dopisnik in potem še piše »obskurni Oswald«? Res ne ve, kaj maže na papir in bravci menda tudi ne pomicljajo, v kako protislovje spravlja njune dušne zmožnosti njih mladi dopisun.

i Železnica Ljubljana—Idrija—Sv. Lucija. Konzorcij za to železnico je imel v Ljubljani dne 7. t. m. sejo, v kateri je njeni načelnik, svetnik Povše, poročal o sedanjem stanju vse akcije. Znano je, da je deželni zbor v XXV. seji dne 1. februarja t. l. dal deželnemu oboru analog, naj se potrebno ukrne, da se sklepi železniškega shoda, dne 24. januarja t. l. v Ljubljani čimprejje izvršijo. Sklenilo se je takrat omisliti sedem prog, da bi naša dežela ne zaostala glede prometa za drugimi krovvinami. Morda v šestih letih bi se izdelali vsi nepotrebeni načrti, ktere bi za vsako progo preskrbel za to izvajeni konzorcij. Idrijska proga pa je imela

zgudl. Kumi pa stopm dol, že zagledamena cela ramunda, ke sa iz metlam, burklam in drugem prpraujem urožjam luvil pu nivah mašina, ke je deserterila in bezlala naprej, kokr de b bla ubsedena. En cajt sm še pustavu na kuludvore in gledu ta špas, ke sm pa vidu, de na morja ne zlepa, ne z grda pravabet mašine nazaj, sm se pa ubruna nazaj preke Iblan h nogam in ja mahnu pu bližnacu ke, ud koder sm pršou.

Na ta viža na morm in tud nečem še dons čez kamenške sukolske kavelne nubene žou besede rečt, ampak um raj pučaku, de kamenška mašina spet ujameja in ja dobr prklenje h vagonem, de na um mou spet take smole, kokr sm ja mou zdej, ke me je tku ujezila, de na vem kua b naredu, če b se iz tem na tulažu, de maja še tud drugi smola, ke s še iz kamenškeh kavelnu glihe na streja, še mn pa, de b jh pu zubeh nusil. Le puglejma, kašna smola ma usak, ker se na iblanska liberalna gespoda zanaša in na ta rajtenga u ta »Národnemu dome« kašn kuncert pršima. Ta narleuš pesemca b nam ud te smole lohka zagodu gespud Stano, ke je tulk cajta unkat u ta »Národnemu dome« godu na soj bas, de je use zagodu in de b nazadne še hmal ub soj bas pršou, k sa mu ga zarubil; al pa tiste punčke, ke jh pušilaja iz Iblane gor na Gurejnsk u tist »Paradiž«, ke sa mel nastaulenga enga mlađa učitelja at Adama. Tu sa šele smole, tu! No, tku hudeh smol pa ni mou še du dons Boltatu Pepe iz Kudeluga.

to prednost, da se je zanje že storilo, kar je bilo le mogoče. Od Sv. Lucije do kranjske meje je izdelal že podrobne načrte goriški deželni odbor, od kranjske meje do Ljubljane pa je le površen projekt izgotovljen, katerega je napravil ravnatelj Englisch. Železniško ministrstvo ga je odobrilo, le nekaj malih izprememb je nasvetovalo, ko je svojega izvedenca poslalo na lice mesta, da osebno vse pregleda. Ker se je pa vedelo, da poljedelski minister ne bo zidal te precej drage železnice, tudi trgovinski minister se ne bo posebno zanje potegoval, zato se je povprašalo, kaj meni o tej progi vojno ministrstvo. Radi napetih razmer z našim južnim sosedom je ravno konzorcij za idrijsko železnicu hitel porabiti sedanje stanje, da tako pride do proge. Saj je obče znano, da po Galiciji na nekaterih železničnih progah kar trava raste radi pomanjkanja prometa, a zidale so se le iz strahu pred vojno. Niti državnega zborna se ni vprašalo, ali dovoli dotedne stroške iz državnega zaklada ali ne. Državna potreba je, so rekl, in bili gotovi naknadnega dovoljenja za milijone, ki so jih v ta namen izdali. Vojno ministrstvo se je sedaj izrazilo, da med vsemi na Kranjskem nameravanimi progami, se mora Ljubljana—Idrija—Sv. Lucija prva začeti graditi. Kranjski deželni železniški svet je z veliko večino sprejel to progo kot prvo in isto je tudi železniško ministrstvo na Dunaju nasvetovalo. Stvar je toraj v najboljem tiru, treba bode pa gotovo še drezati, da kje ne zastane. Pridobiti bode morda treba še sredstva za natančnejše načrte, ako se ministrstva za to ne bodo dala pridobiti. Zanimivo je, da je ena velika tvrdka zagotovila na leto porabiti 3000 vagonov na tej progi in ako se zgotovi belokranjska železnica, ne bodo v zadregi, da bi zmanjkovalo blaga in bi vozovi prazni stali na postajah.

i Občinski računi za leto 1909 so razpoloženi. Vpliv podržavljenja realke se že kaže nekoliko. Seveda so bile tudi doklade precej visoke, 92 odstotkov je precej. Podajemo nekaj številk iz računa.

i Dohodkov je imela občina 232.655 kron 80 vin. Rednih je bilo 122.580 K 83 vin., izrednih 5900 K in prehajalnih 104.174 K 97 vin. Uprava vobče je prinesla 709 K 38 vin.; uprava mestne imovine je dala 113.685 K 66 vin, med temi so vštete mestne doklade 103.692 kron 47 vin. in doklade na užitnino 4592 K 57 vin.; od cest je dobila občina 400 K, zdravstvene in blagotvorne zadeve so prinesle 2330 K 30 vin., šolstvo 5379 K 49 vin. in raznoterosti 76 K. Izreden je bil dohodek 5900 K, kolikor je dobila doplačanega občina za zamenjavo hiše št. 121 s hišo št. 136. Med prehajalne dohodke so všteta, vrnjena izplačila na račun tujih občin 503 K 90 vin., prejeta posojila 93.000 K, dvignjene vloge 2893 K 69 vin., povračilo učiteljskemu osobju na račun izdanih plač 4037 K 86 vin., vrnjeni predujemi 1286 kron, tehnične pristojbine 57 K 40 vin., raznini 1496 K 12 vin.

i Stroškov je bilo skupno 232.678 K 73 vin., in sicer rednih 92.898 K 04 vin., izrednih 29.485 K 77 vin., prehajalnih 110.294 K 92 vin. Ker je bilo leta 1908 prebitka 24 K, je tudi za leto 1909 ostal blagajniški prebitek v znesku 1 K 07 v. Uprava vobče je stala 14.199 K 03 vin., v primeri s proračunom 1191 K 03 vin. več, uprava mestne imovine 2975 K 03 vin., za ceste itd. je dala občina 12.721 kron 86 vin., več 1401 K 86 vin. nego bilo preliminara; zdravstvene in blagotvorne zadeve so stale 14.964 K, proračunjenih je bilo 12.006 K; več se je porabilo zlasti za ubožni zavod in pa pod nepreliminiranim naslovom »drugi blagotvorni« je izkazan izdatek 233 K 60 vin. Ker so navedene posamezno razne deloma neznavne podpore blagotvornim društvom, bi človek pričakoval bolj jasno povedano, kateri so tisti »drugi blagotvorni«. Razvalina ob cesti v grad se blišči v računu pod imenom »javno stranišče« s stroškom 254 K 59 vin. Tudi zavržen denar. Za šolstvo, znanost in umetnost se je izdal 47.864 K 49 vin., proti proračunu 11.357 K 51 vin. manj, ker je bila plača proračunjena učiteljskemu osobju za celo leto, a ga je od 1. septembra 1909 plačevala država. Tudi v tem oddelku so bili še posebej »Razni« stroški v vsoti 617 K 85 vin., ki pa niso natančnejše pojasnjeni. Za »raznoterosti« je šlo 173 K 63 vin. — Izredne stroške delajo občini obresti posojil in povračevanje dolgov. Obresti je plačal občina raznim denarnim zavodom 19.278 K 12 vin., na dolg pa 10.207 K 65 vin. V zadnjem času se je oklenila liberalne kreditne in stavbene zadruge. Med prehajalne stroške so všteta izplačila na račun tujih občin 510 K 40 vin., vrnena posojila 96.800 K, vloženi denar 3851 K 89 vin., na račun

države učiteljskemu osobju izplačano 7126 K 42 vin., izplačani predujemi 1320 kron, tehnične pristojbine 57 K 40 vin. in seveda zopet tu neizogibni »razni stroški« 628 K 81 vin.

i Aktiva in pasiva občinska. Občina ima naslednje imetje: Glavnice 20.245 K 21 vin., poslopja in zemljišča so cenjena 390.714 K 43 vin., premičnine cenijo 119.937 K 90 vin., aktivni zastanki 17.253 K 71 vin. in blagajniški prebitek 1 K 06 vin. Pasiva so: Ostanek dolga. Mestni hranilnici v Ljubljani 292.649 K 33 vin., v Kranju 57.644 K 83 vin., v Idriji 39.788 K 23 vin. in ostanek posojila pri »Okrajni hranilnici in posojilnici« ter pri »Stavbnem in kreditnem društvu« v Idriji 13.000 kron. Skupno je bilo koncem leta 1909 torej dolgov 403.082 K 39 vin. Čista aktiva koncem leta 1909 ceni mestno županstvo 145.069 K 93 vin. Koncem leta 1906 jih je cenilo 202.904 K 62 vin., koncem leta 1907 172.734 K 48 vin.

i Kako se dela v idrijski občini, če liberalec kaj želi, pojasnil je pri zadnji občinski seji odbornik Kavčič. Narodno napredni občinski odbornik Alojzij Kobal bi rad napravil gostilniško verando med svojo in sosednjima hišama. Vedel pa je, da sta sosedi iz opravičenih vzrokov proti temu. Saj je že prejšnja lastnica njegovega posestva hotela na istem mestu pred 16. leti postaviti drvarnico, oziroma pod to pretezo verando, kakoršno želi sedaj Kobal. Ugovarjali so sosedi. Bil je velik komisijski ogled tedaj, in posestnici Logar je bilo prepovedano postaviti načrte občinskega odbornika Tukača in Dragotin Lapajne. Ob določeni uri ni bilo nikogar. Posestnici gledata pri oknih, kdaj pride napovedana komisija, a Tukača in Lapajneta le ni. Četr ure pozneje, nego je bilo napovedano, prideta tajnik Novak in socialdemokrat Stravs ter neki erarični uradnik, najbrž zastopnik erarja. Prizadeti posestnici čakata napovedana odbornika, a zaston. Naslednji dan sta šli sosedi v občinsko pisarno, da bi poizvedli, zakaj ni bilo komisije. Tu pa jima pove Julča, da je bil komisijski ogled, kakor je bilo napovedano. Saj ni bilo Tukača in Lapajneta, ne župana, kakor sta bila napovedana na povabilo, odvrneta. To je vseeno, ju zavrne tajnik, kdo je napisan na povabilu. Komisijski ogled se je vršil, pa bi bili čakali na cesti. Zamudili sta ugovarjati, in Kobal dobi stavbo dovoljenje, kar se je tudi zgodilo. Ali mislite, da je še kje kaj takega mogoče? Izpeljati jo pa poskušajo tako ali tako, samo da gre, četudi ni najlepše.

Jesenške novice.

i Še enkrat opozarjam na shod, ki se vrši jutri ob pol 4. uri ponoldne v »Delavskem Domu« na Savi, na katerem poroča g. dr. Šusteršič. Vabilo, ki veljajo kot vstopnice, naj vsakdo prispe vseboj. Nihče naših somišljenikov naj ne zamudi tega prevažnega zborovanja, najsibo delavec ali kmet. Četudi nekateri, katerih naš shod prav nič ne briga, vprašujejo, čemu kmet in delavec skupaj, to nič ne dene. Mi pa pravimo, kmet in delavec, ki ju edinijo ista načela, le trdno skupaj! Do svodenja!

i Socialnodemokrski »Rdeči Fra-por« že v povedati, kaj bo dr. Šusteršič na shodu govoril. Vsakdo hoče že preroč biti. Bomo pa mi, ki sedaj še ne vemo, povedali, pa prav natančno, kaj bo naš voditelj govoril. Potem bo pa tudi »Rdeči Prapor« lahko razmeril, koliko proroškega duha tiči v njem.

i Nekaj javorniških Sokolov se je preteklo nedeljo v Žirovnici do krvi steplo, ker ni hotel nihče plačati vrčka piva, ki so ga bili izpili. Ta je pa zopet prava sokolska! Pil bi pač vsak, ko bi ne bilo treba tudi plačati. Se presneto nekateri Sokoli radi ravnajo po tisti: Mica Kovačeva, piva, nič pvačeva! Potem pa teče rdeča kri.

i Jeseniški Sokoli so dobili pretekli ponедeljek nekega Maksa Pirnata, da jim je predaval. Gorenjska sokolska »župa« je predavanje po Jesenicah plakatirala. En tak plakat je visel tudi pri vhodu v podželezniški tunel. Ko ga nekdo bere, pridre neki Sokol in bravca oklofuta zato, ker je bral plakat »župe«. No, ta sokolski močnik pač ne vé, čemu se nabijajo plakati, pa hoče biti dobra »župa«. Makso Pirnat naj jim prihodnjič predava o razlikah med župo in močnikom, bo za jeseniškega Sokola prav hvaležna tvarina. Sokol res potrebuje večkratnega predavanja, ker je doslej surov kot nov koc!

j Onemu junashkemu ptičku, ki se je ob velikonočni procesiji s pokrito glavo drznil žaliti verski čut našega občinstva, so postala že prevroča tla na Jesenicah. Cuje se, da jo je v svoji veliki korajži že popihal neznanokam. Ker ga je popustilo junashvo, je popustil še on — svojo službo. Precej drag špas!

j Kaj vse jezi naše liberalce! Nazaj velikonočna procesija, naprej pa vse naše gibanje. Z jezico omenjajo v »Slovenskem Domu«, da sta se udeležili procesije požarni brambi z Jesenic in Hrušice, veteranci, orožništvo itd. Mi pa le to pravimo: Čast omenjenim korporacijam, četudi vse liberalci sredite popokajo. Na tisoče občinstva je pri tej procesiji pokazalo svoje prepričanje, in kjer je toliko ljudstva, tam je tudi mesto za resne korporacije. Rečljajoče žabe pa niso zmožne pametnemu človeku vzbudit strahu. In s tem bodi dovolj! S kanoni pa itak ne mislimo iti na — žabe.

V sveto deželo.

Verni Slovenci!

Stopamo pred Vas z veselim oznamilom: V sveto deželo pojdemo!

Pred dvema letoma smo bili v Lurdu. Pod božjim in Marijinim varstvom se je naše romanje izvršilo srečno; romarji so bili polni zadovoljnosti in hvaležnosti, da jim je bilo videti blaženi kraj Marijinega prikazanja.

Je pa še neki drug kraj na zemlji, kamor nas vleče srce, kjer doslej Slovenci še nikmo bili. To je dežela, katero že pridevuk »sveta« dežela odlikuje od vseh drugih; dežela, katero je večna Beseda, ko je meso postala in med nami prebivala, počastila s svojim 35letnim bivanjem; dežela, v kateri se je zgodilo največje delo človeške zgodovine in najlepše delo usmiljenja božjega: odrešenje človeškega rodu; dežela, katero je Bog nam namakal s svojo krvjo. Dežela, o kateri smo že kot otroci slišali toliko pripovedovati v svetopisemskih zgodbah; dežela, katero imamo vedno pred očmi v nedeljskih evangelijih; dežela, za katero so stotisoči kristjanov srednjega veka v križarskih vojskah lili kri in darovali življenje.

Kdo izmed nas si ni že želel biti tam in gledati svete kraje, ki so toliko-krat v našem duhu?

Verni Slovenci! Zdaj je priložnost. Posamezničku je težko iti. V družbi domačih ljudi je to lahko. Zato napravljamo v tem letu

I. skupno slovensko romanje v sveto deželo.

Romanje bo trajalo od 2. do 21. septembra.

Z ozirom na prostor na ladji se sprejme: 44 oseb v prvem, 142 v drugem, 350 v tretjem razredu. Skupaj 536 oseb.

Troški romanja so: Prvi razred 450 K, drugi 400 K, tretji 280 K.

Za tako dolgo potovanje jako nizka cena. S tem je plačano vse: vožnja, hrana, prenočišče in drugo.

Sprejemajo se samo zdrave obojega spola.

Čas za priglašanje je od 1. aprila do 15. julija.

Kdor se priglaši, bo takoj dobil še n

določeno osebo zadene prva osebna krivda. Vsa kruto užaljena javnost ima pravico to zahtevati in deželni šolski svet bi zanemarjal svoje najprimitivne dolžnosti, če ne poseže vmes, ne oziraje se na katerokoli osebo s tisto brezobzirnostjo, ki je v tako resnem slučaju edino umestna.

+ **Nam nič ne imponira!** »Tagespost« objavlja skrajno skrivnosten članek z napisom »Caveant!«, kakor so svojčas Rimljani zapisali na pasje hišice, da ni Castor ali Diana popadla tujcev. V tem članku, ki nič določenega ne pove, ampak nedoločeno in tajnogrozeče bobni kakor lava pod zemljo, hoče »Tagespost« dunajsko vlado prepričati, da na Spodnjem Štajerskem jako nevarno vré in sicer med Nemci! Pravi, da vlada povsod »velika nervoznost« med njimi, da »gibanja ne bo mogoče omejiti«, da bodo »krepki in izolani nemški spodnještajerci poslošeno udarili«, sploh da bo ondi izbruhnila kmalu revolucija, ako bo vlada še nadalje dražila in zapostavljala. Vrag vedi, kaj to naivno pisanje pomeni! Morebiti so gospodje v Gradcu slabe volje, ker je »Živnostenska banka« menda ondi hišo kupila ali jo saj namerava, pa zdaj svojo nervoznost izlivajo v člankih, ki se bero malodane kakor skrivno razodetje. Ampak mi nemške alpske bolečine dobro poznamo. Vsa ta člankarija ima le namen, Slovence uplašiti, da bi opustili obstrukcijo v Štajerskem deželnem zboru, katera je Nemcem tako neljuba. Slovenska obstrukcija v Štajerskem deželnem zboru pomeni, da v Avstriji ni samo češko-nemško, ampak tudi slovensko-nemško vprašanje, ki se mora rešiti. Nemcem to seveda nikakor ni prav in ker drugače ne morejo, pa pisarji tako abotnosti, ki naj Avstrijo prepričajo, da na Spodnjem Štajerskem ne prebivajo samo Slovenci, ampak tudi nemčurji, ki so baje silno razburjeni in bodo celo Cislitvanijo v zrak pognali, ako se Slovencem izpolnijo njihove upravičene zahteve. Toda Slovenci niso včeraj na svet prišli, da bi se nemških groženj bali. Boji se jih le sedanja vlada, ki živi od milosti nemških nacionalcev. To pa nam je vseeno, da se le mi ne bojimo. Saj si bomo pomagali sami brez vlade in brez milosti, zakaj kar nam gre, za to se bomo bojevali s tisto žilavostjo, ki nam je svojska!

+ **Levite** je prebiral nemško-narodni državni poslanec Dobernik na velikem strankarskem shodu celovškim volivcem v soboto na večer pri »Sandwirtu«, da se je kar bliskalo! Govoril je nekako takole: Vi celovški Nemci ste veliki fzaerji! Nemško pa »heil«, to je začetek in konec vsega, kar znate in delate! Vedeti pa morate, da je Hanibal že pred vratil! To je pa Vseslovenska Ljudska Stranka! Čudno so se pogledovali verni poslušalci. Ta mrha! Ta bindišar! ta fakin, ta surovež bi nam moral denar nositi, pri nas kupovati, zdaj se pa organizira! Glej ga spaka! Ampak Dobernik je oznanil še drug čisto nov evangelij za nemške prenapeteže, ki sedijo v Celovcu med štirimi stenami in ne vidijo drugega kakor denar v svojem žepu. Rekel je: edina pomoč proti Slovencem je, da se slovenski učimo. Dr. Metnic, ki je stal pred Dobernikom, je sklenil, takoj slovensko slovenco si kupiti ter se skupaj z ono starikavo punco na kolodvoru, ki dá po njegovem naročilu Slovence zapirati, ako zahtevajo slovenske karte, slovenski učiti. Predbacival je Celovčanom, da nič ne skrbijo za obrtnike. Cena stanovanja bi bila potrebna. Dr. Metnic, celovški župan, ki ima pol Celovca v oblasti, ker so mu vsi dolžni, in ki ima nebroj hiš, kjer se stanovanja drago plačujejo, je v svojem srcu izreklo slovesno nezaupnico Doberniku. Daniso hajlovci v socialnem oziru ničesar storili za ljudstvo, smo mi že davno vedeli, sami so pa to izvedeli šele v sredo od Dobernika. Zanimivo je bilo, da je Dobernik natančno poročal o ustanovitvi Vseslovenske Ljudske Stranke v Ljubljani. Posebno so se Nemci čudili, da zdaj Slovenci menda grobove kopljajo za Nemce, med tem, ko so si že mislili, da bodo na Koroškem kmalu zadnjega Slovencu v grob položili. Stare pesem o velikem nemškem direktnem davku je Dobernik tudi lajnal kot navadno vsak Nemeč. O slovenski krvi na avstrijskih bojiščih ni vedel povedati nič. Popolnoma razumljivo. Junak je pač v jeziku in peresu, sicer je pa izdajalec lastnega rodu, ker je Slovenec po rodu. Njegov oče je govoril imenito slovenščino. To so potem že pravi rešitelj celovških Nemcev. Na zadnje se mu je izrekla zaupnica. No, radi smo vstali, ker mož je večinoma resnico govoril, kakor krivi prerok Balaam v svetem pismu, ki je hotel preklinjati, pa je moral blagoslavljati!

Veste kaj, gospod Dobernik? Ali ni škoda, da ste pustili Slovence in šli med take omejene inlene ljudi, kakor so koroški Nemci? Škoda za vas, ker ste v nevarnosti da izgubite s časom vse lepe lastnosti, ki jih še imate od slovenske matere! Tako brihten človek kakor Vi, ne spada med celovške bulne.

+ **Nova maša.** Na praznik Marijinega Oznanjenja je bila na Brezjah nova maša. Pel jo je č. p. Vladimir Bobek iz Ribnice.

+ **Naše mladeničko gibanje.** To nedeljo se vršita že naznanjena mladenička tečaja v Radečah, kamor gre V. Jeločnik in v Smarternem pri Litiji, kamor gre F. Terseglav. — To nedeljo teden, torej 17. aprila, se vršita tečaja v Selcih za selško-železniški okraj, predava J. Podlesnik, in v Zagradcu za krško župnijo, za župnijo Žužemberško, Ambrus, Hinje, Dobrniče in sosednje vasi; govorila bosta F. Terseglav in V. Jeločnik.

+ **Obmejna slovenska zmaga** pri občinskih volitvah v Polički vasi blizu Št. Ilja na Spodnjem Štajerskem je velikega pomena. Polička vas tvori most iz Št. Ilja na Jarenino in spada med tiste točke, ki si jih je Südmarka izbrala za naseljevanje šbabov iz rajha in potisnjenje slovenske meje na jug. Pri občinskih volitvah so Südmarkovci razvili strašno agitacijo in obljudili celo 10.000 K iz Südmarkinega fonda za novo cesto, dan pred volitvijo je v občini počivalo vse delo, nemčurji so posamezne volivce plačevali in pijača je tekla, da je daleč na okoli smrdelo. Kljub temu pa so Slovenci sijajno zmagali; v 1. razredu so dobili 6 glasov, v 2. razredu 16 glasov, nemčurji 6, v 3. razredu pa 63, prodanci pa borih 20. Polička vas bo sedaj stala krepko na straži proti Nemcu, ki sili v Jarenino in upati je, da se nenatisnost germanske volkulje ustavi ob narodni zavednosti katoliških Slovencev.

+ **Za »Ljudski sklad«** so darovali gg.: dr. Janko Hočvar, drž. poslanec, 60 K; Simon Juvan, posestnik, 5 K; Ivan Štular, posestnik, 2 K; Ivan Tušar, c. kr. uradnik, 2 K.

+ **Umrli prelat Peter Flego.** Truplo na Dunaju umrlEGA prelata msgr. Petra Flego so v četrtek odpeljali po c. kr. državnemu železnici v Trstu. Ob 10. uri dopoldne je truplo blagoslovil v cerkvi Presv. Srca Jezusovega nadškof dr. Nagl, ki je tudi pel črno sv. mašo za pokojnika ob številni asistenci duhovnikov, med katerimi je bil tudi tržaški kanonik Buttigno. Pogreb rajnega prelata se bo vršil v Trstu v ponedeljek, dne 11. t. m., ob 11. uri dopoldne iz državnega kolodvora. N. v m. p.!

+ **Z Brezij.** Velikonočna veselica je izvrstno uspela. Vse točke sporeda so se kaj lepo izvršile, zlasti igralci igre »Izgubljeni sin« so topot sami sebe prekosili. Občinstvo je bilo polnostaštevilo.

+ **Samoumor na vojni ladji.** Na vojni ladji »Arpád« se je obesil iz dosega nemšanega vzroka mornar Barbier.

+ **Morilec tržaških kočijažev zopet na delu.** Roparski napad se je izvršil v četrtek zvečer na cesti od Loke do Divače okrog desete ure. Na mladeniča Jančar, ki se je peljal na voz domov, je skočil nek moški. Ker je hitro pognal konja, je napadalec imenovanega le vsega raztrgal okoli vrata in mu odtrgal tudi vso plat suknje.

+ **Poštna vest.** Višji poštni oskrbnik g. J. Vidmar v Pulju je imenovan za poštnega ravnatelja.

+ **Vič-Glince.** — »Bogomila« na Viču vabi k predavanju, katero priredi v ponedeljek, dne 11. t. m., ob pol osmih zvečer v društveni sobi. Predaval bo g. dr. Josip Jerš.

+ **Halleyev komet** so opazili včeraj iz londonskega observatorija.

+ **Poizkušen samoumor nadporočnika,** ker mu je nevesta postala nezvezsta. V Celovcu si je pognal kroglio v glavo pred stanovanjem svoje izvoljenke nadporočnik Jožef Hreglich, ker se je zaročila z nekim drugim. Kroglija je ranila obe očesi. Lani je bil prestavljen iz Celovca v Temešvar, v četrtek je pa zopet prišel v Celovec. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico, od tam v vojaško. Ranjen je nevarno. Doma je iz Trsta.

+ **Predavanje o žvinoreji.** Deželni mlekarški in žvinorejski nadzornik g. Legvert bode imel jutri v nedeljo sledča predavanja o žvinoreji: Ob 7. uri zjutraj v Vodicah, ob 10. uri dopoldne v Radomljah pri Kamniku in ob 3. uri popoldne v Domžalah.

+ **Spremembe pri južni železnici.** Gosp. Josip Gostiša, postajenačelnik v Št. Petru, je imenovan prometnim kontrolorjem na Zidani most. V Št. Peter pride za postajenačelnika g. Ivan Arhar, dosedaj postajenačelnik v Divači, na njegovo mesto pa g. Karel

Gabriel, revident pri prometnem inspektoratu v Trstu. Koncipist pri prometnemu ravnateljstvu na Dunaju, gospod dr. Aleksander Fatur, je premenjen k prometnemu inspektoratu v Trstu, g. Jakob Prek, revident v Trstu, je imenovan postajenačelnikom v Vuženici na Štajerskem, gosp. Friderik Perne, asistent iz Divače, je pa premeščen v Trbovlje.

+ **Vprašanje iz Kranja.** Zakaj nista požarna brama iz Kranja v Medvode gasit, ko je bila povabljena. To vprašanje je šlo pretekli teden od ust do ust. Odgovor se pričakuje.

+ **Ker ji je oče odrekel željo, je streljala nase.** Obstrelila se je na Čatežu ob Savi v sredo dne 6. t. m. opoludne 17 in polletna kmetinja dekle Amalija Jazbec v vasi Čatež z revolverjem v prsi, ker ji je oče odrekel neko njeno željo. Hudo krvavečo deklino so odpeljali v Brežice v bolnišnico, kjer do danes še živi. Krogle ji še niso odstranili. Dekle je rado prebiralo brezverne časnike, brošure in romane. Stariši, varujte otroke strupenega časopisa!

+ **Za vlmilci senožeške cerkve so dobili sled** do vrh Gaberka, približno, kjer se razcepi državna cesta od poti, vodeče do vasi Senadole. Nekoliko stran na desno roko proti Trstu med borovjem, kako uro od Senožeča hoda, so se našle razne razbite stvari, kakor šipe in deščice od kanon-tabel in paratrgane kanon-tableske molitve. Dobil se je na tem mestu tudi kovinast drog od mašnega kelihha, ki veže zgornji in spodnji kelihov del. Tatovi so puštili ondi tudi en precej raztrgan kos obrisne rute, ukradene v zakristiji. — Okoli dveh zjutraj dne 7. aprila so prišle v Divačo 3 osebe na kolodvor vprašavši kdaj odhaja prvi vlak proti Gorici. Govorili so laško in nemško. Dve moško oblečeni ste prišle v kolodvorsko vežo, dočim je žensko oblečena stala le od daleč pri pragu. Po mnenju očividca je bila gotovo moška tudi ta v žensko oblečena oseba. Na vprašanje vratarjevo, zakaj ne gredo v čakalnico, so jo kmalu pobrisale, in se niso več vrnele na kolodvor.

+ **Reteče pri Škofji Loki.** Na belo nedeljo je priredilo naše izobraževalno društvo »Črevljari«, godeški fantje-člani so pa dodali burko »Krčmar pri zvittem rogu«. Igralci so imeli pičlo odmerjen čas — štirinajst dni — pa so se postavili. Kdor je prireditev videl, je to sodbo moral izreči. Igri sta se res posrečili. Priča temu neprestan smeh občinstva. Društvo je priredilo že par iger, ta prireditev je znaten korak naprej! Fantje, le korajžo! Kaj pa udeležba? Bila je povoljna, res da ne toliko obilna, kot bi bilo želeli. Morebiti je bilo temu krivo slabo vreme, torej pa na še veselje svidenje prihodnji!

+ **Iz Stare Loke.** Sobotna številka »Slovenca« se prodaja v trafiki Marije Dolenc št. 7. Velikonočna številka je bila takoj razprodana.

+ **Komenda.** Nedavno so se vršile tu dopolnilne volitve za krajni šolski svet. Od gotove strani se je skušalo v kalnem ribariti, a se ni posrečilo. Volilo je do 70 odbornikov, ker je všolanih 7 občin. Za predsednika si je krajni šolski svet soglasno izbral Franca Čebulja, posestnika na Potoku; za podpredsednika pa je izvolil Josipa Lah, posestnika na Klancu; oba sta odločna pristaša S. L. S.

+ **Nova okrajna cesta.** Iz Hinj se nam piše: Dne 5. t. m. se je jela graditi nova okrajna cesta Zvirče-Hinje, ki bo odprla pot v sredino Suhe Krajine. Gradi jo dobrozorni velepodjetnik g. Lončarič s svojimi priznano izvrstnimi delavci.

+ **Podružnica »Slomškove zvezek«** v Trnovem priredi v smislu § 31. društvenih pravil shod dne 14. aprila t. l., popoldne ob treh v Št. Petru na Krasu (hotel južni kolodvor). Na tem shodu bude predaval gospod profesor in deželni odbornik Evgen Jarc »o varstvu zgodovinskih spomenikov in o prirodnih lepotah v naši deželi«. Vse društvenike, somišljenike in šolske prijatelje vabi podružnični odbor k obilni udeležbi. Za odbor podružnice »Slomškove zvezek« v Trnovem: J. Ravnikar, t. č. predsednik. J. Grad, t. č. tajnik.

+ **Na Šenturški gori** je priredilo katol. slov. izobraževalno društvo pretečeno nedeljo igro: »Kmet Herod«. Nepričakovano dobro so izvršili vsi svoje vloge, zlasti vrlo dobro je gospod učitelj pogodil kmet-Heroda. Mnogoštevilni gledalci so z zadovoljstvom zastupili gledališčni prostor.

+ **Na Črnčah** je imel v ponedeljek v izobraževalnem društvu gospod nadzornik Leovari predavanje o žvinoreji, gospod adjunkt Zdolsek pa o sadjereji.

+ **Kaznovan tat.** Iz Gorenje Braniče na Vipavskem se nam piše: Še nekaj! Naš dolino obiskujejo Tržačani kaj radi. Med njimi včasih tudi individuali jako dvomljive vrednosti. V ponedeljek zjutraj ob 4. uri so se pripeljali k posestniku Žvokelu pri Čehovinah štirje tržaški potepenci. Ker pa je bilo dvorišče zaprto, spravili so enega čez zid, da je šel krasit purane, ki so bili na dvorišču. Ravnó enega je zadravil, ko se zbudila gospodar in hlapec. Poslednji plane pokoncu, vrže se na ubogega Tržačana in mu tako prismoči po glavi, da se revež prevali na tla. Nato se spravi nanj še gospodar sam; oba ga prav dobro premikastita. Drugi trije so jo med tem že odkurili; uzmivoč pa je prejel preje za plačilo zaslužene batine, za purana pa je moral plačati še deset kron. Tako se pokaže takim tržaškim tičem; mi pa jim svetujemo, naj rajši ostajajo doma v tržaških beznicah, kakor pa zahajajo k nam samo rogoviliti. Tudi v Stanjelu so prejšnji dan napravili neumnost, da so odpeljali nekemu vozniku kolej in konje, kar je pa k sreči kmalu zopet oboje našel.

+ **Umrl rojaki v Ameriki.** V Jolietu je umrl v soboto 19. marca rojaki Franc Zagorec star 58 let, rojen v vasi Petane v Šmihelski fari na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko, oziroma v Joliet pred 18 leti. V ponedeljek je pa umrl vnuk pokojnikov, dve leti stari Edvard Turk na domu svojih starišev po 12-tedenski bolezni. Stari oče in vnuk sta imela skupen pogreb. — V Clevelandu je umrl po nekaj mesečnih bolezni rojaki Franc Jakšič, star 65 let. V Ameriki je bival nad 18 let. Doma je bil iz Sodje vasi, fara Žužemberg. — 20. marca je umrla v Clevelandu Marija Blatnik, stara 24 let v nedeljo zjutraj v mestni bolnici. Bolehalo že delj časa. Doma je bila iz Cerknice. V Ameriki je bila kakih 7 let. Tukaj zapušča moža, enega sina, v staro domovino pa mater in sestro. — V nedeljo 20. marca tudi v Clevelandu je pa umrl 28letni staro rojaki Ivan Rojc po sedem mesečnih bolezni. Doma je bil iz Retja pri Loškem Potoku in je prišel v Ameriko pred 6 leti.

+ **Umor na strehi železniškega voza.** **Vojaki — morilci.** Nedaleč od Belovara zgodil se je preteklo soboto ponoči zločin, ki kaže veliko podivjanost. Vlak, ki je vozil iz Križevaca v Belovar, je bil poln potnikov, večinoma vojakov. Ker so bili vsi vagoni napoljeni, so morali mnogi stati na hodnikih. Nekateri vojaki so se obrnili na železniškega sprevidnika Ivana Kamatnika, da jim preskripi prostor, česar pa ni mogel. Radi tega so se vojaki začeli prepričati s sprevidnikom. Prepir je vedno bolj naraščal, vojaki so vedno bolj besneli in končno navalili na sprevidnika, da ga vržejo raz — vozečega vlaka. Sprevidnik se je pred vojaki v nepopisnem strahu začel umikati, a vojaki so hiteli za njim kakor zverine. Sprevidnik je bežal pred besnečimi vojaki na streho vagona, da se reši. Ko se vojakom ni posrečilo, da bi ga vrgli s strehe v globino, so izvlekli bajonet ter ga začeli bosti in ga težko ranili. Sprevidnik je kričal v smrtnih bolečinah a ga ni nihče čul. Čez nekoliko časa so vojaki odnehalo. Ko je vlak došel v postajo Rovišče, ni bilo o sprevidniku nobenega sledu. Nekateri potniki so trdili, da so čuli z vagonke strehe neko kričanje. Ko so preiskali vse vagonke strehe, so našli na eni izmed njih sprevidnikovo truplo vse prebodenno in razmesar

Aretirana tržaška trgovca. Deželno sodišče je radi goljufij dalo aretirati in zapreti trgovca z vinom in posestnika Mozesu Morpurgo in trgovca z vinom Jožeta pl. Fachinetti.

Vajenčeva nesreča. Na delu pri novi vojni ladji »Zriny« je padel z neke lestve globoko v globočino 15letnega vajenca Avguština Fortuna ter se težko poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Biki in osli v politiki.

Včerajšnji »Narod« zdihuje vsled imenovanj komisije za licencovanje bikov, češ, da je deželnemu odboru izgnal iz njih vso naprednost in da bodo odslej vsi kranjski biki postali »pobožni«, neka vrsta rogatih »političnih klerikalcev«. Mi se nečemo spuščati v razmotrjanja bikovskih »pobožnosti« iz prejšnjih let, omenimo le, da so hodili včasih bike licencirat gospodje, ki še razločka med bikom in volom niso poznavali in so, kakor se je drastično izrazil na zadnjem shodu živinorejcev neki kmet, »bolj licencirali moža kakor bika«. Sicer so pa po previdnosti deželnega odbora v komisijah čisto pravično zastopane vse stranke in vse deželnozborske kurije. Vidite, ljubi liberalci, ker na Kranjskem toliko oslov politiku dela, so se pa še biki splašili!

Ljubljanske novice.

Ij Seja S. K. S. Z. se vrši v ponedeljek, dne 11. t. m., ob pol osmih zvečer.

Ij **Jutri v nedeljo**, ob pol 7. uri zvečer v dvorani »Rokodelskega doma« (Komenskega ulica št. 12) zavita v večer »Katoliškega društva za delavke« z lepim pevskim sporedom in zanimivo igro: »Devica Orleanska«.

Ij **Jugoslovanska Strokovna Zveza** bo imela svojo sejo v ponedeljek teden, dne 18. aprila t. l., ob pol 7. uri zvečer v društveni pisarni, Dunajska cesta št. 12, I. nadstropje na levo.

Ij **Vincencijeva družba** ima jutri v nedeljo svoj društveni shod v »Marijanušcu«. Ob tričetrt na 6. litanijski v marijanški kapeli, potem zborovanje: načvor g. dr. Alojzija Nastrana, poročila predsednika in konferenčnih načelnikov.

Ij **Predavanje v S. K. S. Z.** V tork je predaval v S. K. S. Z. cand. iur. A. Ogrizek o »Preobljudenju«. Brez visokih teorij, kakor jih razvija Maltus in drugi je pojasnil, da je preobljudenje le fingirana pošast, na koje račun opravičujejo različni napredni in rdeči elementi vsakojake perverznosti. Ljudje sami nehoti poskrbe, da ne pride do absolutnega preobljudenja; pomaga jim pa tudi narava sama. Kulturni razvoj človeštva jasno priča, da se z rastočo množico ljudi vedno razvija kultura; napredovanja kultura pa že sama posebi vedno izključuje preobljudenje. Če sploh zamoremo govoriti o preobljudenju, lahko govorimo k večjemu o relativnem preobljudenju, ki je pa le žalosten pojav nerešenega socialnega vprašanja, osobito pa neumevanja socialnih dolžnosti od strani države. Temeljito predavanje je želo zasluzeno priznanje. Meseca aprila bodo vsak tork velika sklopična predavanja v veliki dvorani »Uniona«, z mesecem majem pa predavanja radi majniških požnosti prenehajo.

Ij **Veliko javno sklopično predavanje** bo zopet prihodnji tork, 12. t. m. v veliki dvorani »Uniona«. Grozno francosko revolucijo bo kazalo nad 60 barvastih sklopičnih slik. Začetek bo točno ob pol 8. uri zvečer. Po pol 8. uri se občinstvo več ne pusti v dvorano, da se predavanja ne moti. Vstopnina: sedeži po 40 vin., stojisci po 10 vin. **Prosimo, da se radi reda ozira občinstvo na naslednje določbe:** Vhod na sedeže je pri novem vhodu na dvorišču poleg elektrarne, na stojišča kakor ponavadi. Na galeriji so stojišča samo za ženske, v dvorani so stojišča samo za moške. Predavanje se vrši na korist obmejnega Slovencem. V tork vsi v »Union«!

Ij **Somišljenikom in somišljenicam trnovsko - krakovskega okraja** Ustanovni zbor prenovljenega »Slovenskogospodarskega izobraževalnega društva« v okraju Trnovo-Krakovo v Ljubljani se vrši jutri, v nedeljo, 10. aprila, ob pol 10. uri dopoldne v prostorih Sokličeve gostilne. Spored: 1. Naznanila pripravljalnega odbora. 2. Čitanje pravil. 3. Govor deželnega odbornika gospoda prof. Evgenia Jarca. 4. Volitev novega odbora. 5. Razgovor o potrebah trnovsko-krakovskega okraja in o delovanju novega društva. 6. Raznotenosti. — Potreba takega društva, ki si je stavilo resno nalogo vztrajno in živahnno delovati za Trnovo in Krakovo, je bila nujna potreba, zato pričakuje-

mo najobilnejše udeležbe. Pristop je dovoljen samo somišljenikom in somišljenicam S. L. S.

Ij **redni koncert »Ljubljane«** se vrši v sredo, dne 11. maja t. l. Podrobnejše o njem še objavimo, znano nam pa je, da bo spored bogat, vseskozi interesanten ter izključno slovanski.

Ij **Mešani zbor »Ljubljane«** ima jutri v nedeljo običajno vajo ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani.

Ij **Musica sacra.** Jutri, drugo nedeljo po Veliki noči, se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo: »Vidi aquam«, zl. Santner, Missa »Cunibert«, zl. Rampis, Alleluja in verzikla ter pri ofertiju: »Regina coeli«, zl. Foerster.

Ij **V sveto deželo** sta odpotovala danes graščak preblag. gospod N. vitez Gutmannstal-Benvenuti in kn.-šk. tajnik velej. g. Jos. Dostal.

Ij **Še vedno žrtve ljubljanskih temberskih demonstracij.** Z Dunaja se nam poroča: Včeraj je kasacijski dvor sedem ničnostnih pritožb, ki jih je vložilo sedem izmed 22 obtožencev zaradi izgredov 20. septembra v Ljubljani, zvrnil in obsodbe prve instance deloma v polnem obsegu potrdil, deloma celo kazni zvišal. Kasacijski dvor je zvišal kazni g. Žigi Vodušku od dva na štiri mesece, g. Ernestu Vindišerju od dveh na tri mesece in postrešku Strusu na en mesec ječe. Ostalim ostane prva razsodba neizpremenjena.

Ij **Povodom smrti** svoje drage sestre Anice Zalar je daroval ženskemu oddelku S. K. S. Z. g. Ivan Zalar 5 K. Za ta dar mu tem potom izrekamo iskreno zahvalo.

Ij **Stara cukrarna bo pogorela.** Na Poljanskem nasipu v lopi, ki spada k cukrarnici, se nahaja sedaj tam vojaško skladišče. V tem skladišču je natlačeno kolikor je mogoče polno slame in mrve za celo ljubljansko garnizijo. Ker se je pa bilo batiti, da ne bi nastala kakaka nesreča vsled ognja, so postavili tam vojaško stražo in dali pribiti na oboje vrata, ki peljejo v skladišče, tablice, na katerih se občinstvo in pasante opozarja, da je tam pod kaznijo strogo prepovedano kaditi, kar je tudi popolnoma pravilno. — A bilo je pa ravno včeraj, dne 8. t. m., dopoldne okoli 10. ure, ko so prišli topničarji z dvema vozoma po mrvo ali pa po slamo ter so čakali, da pride poveljnik skladišča. Na straži je stal takrat vojak 27. pešpolka s puško na ramu in mirno gledal topničarje, ko so si prižigali cigarete in kadili. Torej to naj bi bila vojaška straža? Ena sama iskra cigarete bi začudala, da bi nastal tam okrog po vseh hišah in v skladišču grozen požar in poleg tega še ogromna škoda. Torej prosimo vojaško upravo, da se večkrat prepriča in da potrebno ukrene.

Ij **Velik vojaški koncert** bo jutri zvečer v »Unionu«.

Ij **Poizkušen samoumor.** Danes ob pol 1. uri dopoldne si je v svojem stanovanju v Kolodvorski ulici št. 18, oženjeni 39 letni delavec Jožef Iglič iz Lukovice prerezel vrat in se nevarno poškodoval. Prvo pomoč mu je dal poklicani policijski zdravnik g. dr. Illner in odredil, da so ga z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico. Vzrok je neznan.

Ij **Nabori za mesto Ljubljana.** Danes, včeraj in predvčerajšnjem, 7., 8., 9., so se vršili glavni nabori za mesto Ljubljano. V četrtek je bilo izmed 191 nabornikov 51 potrjenih, 9 določenih za vojaško bolnico. V petek je bilo izmed 166 nabornikov 37 potrjenih in dva določena za vojaško bolnico in danes izmed 114 nabornikov 32 potrjenih in eden določen za vojaško bolnico.

Ij **Za »Rokodelski dom« v Ljubljani** je daroval preč. gospod msgr. dr. Ig. Žitnik, državni poslanec, kot svoj drugi dar 10 krn. Bog plačaj! Živelj posnemovalci!

Ij **»Die Wacht am Rhein« v kleti »Uniona«.** Po Ljubljani krožijo govorice, da so cigani igrali v »Unionski kleti« »Die Wacht am Rhein«. Informirali smo se pri ravnatelju g. Bratču, ki nam je to zadevo tako le pojasnil: Pri tem nisem osebno prizadet. Vsemu svojemu osebu sem opetovanjo odločno zapovedal, da postreže mojim gostom v istem jeziku, v katerem zahajajo postrežbe. Odločno zahtevam tudi od svojega oseba in pa tudi od častnih gostov, da se vzdrže vseake provokacije. Ako pa se dogodi tak slučaj, kakor ravno gori omenjeni, ne sme se dajati meni na rovaš. V kleti je bilo 10 koroških sejmarjev. Zabavali so se pri vinu in pri cigansi godbi, pozneje ob svojem petju. Ali so bili to koroški Slovenci ali pa Nemci, mi ni znano — pač pa so peli nemško. Poleg teh so sedeli pri posrednji mizi 4 gospodje z domo. Ti so bili raznih narodnosti. Korošci so vprašali mojega natakarja, ali se sme igrati »Die Wacht am Rhein«,

kar je pa ta zanikal. Obrnili so se potem — češ da nočeo provocirati — na sosedno omizje z isto prošnjo, kar se jim je z ozirom na narodno mlačnost dotočnih slovenskih gostov — dovolilo. Cigani pa so le prehitro posegli po ponujanih papirnatih kronicah in pa po godalih — na kar se je zagodila »Die Wacht am Rhein«, kar pa, kakor že rečeno, sam odločno obžalujem. Tudi bi se tega ne dogodilo, ako bi bil jaz sam prisoten.

Ij **Nepošten hlapec.** V Kolodvorski ulici pri trgovcu Oreheklu služboči 20letni Franc Geltar iz Loke pri Črnomlju je ukradel v prodajalni svojemu gospodarju več bleke in jih pri izstopu iz službe dal svojemu prijatelju, nekemu hlapcu, v dveh zavitkih, da jih nese na postajo. Oreheklu to ni nič kaj ugajalo, zato je šel za hlapcem ter pregledal zavitke. Ko je konštatoval, da je bilo to blago njegovo, je dal svojega sluge takoj aretovati, zavitke so pa odnesli na magistrat. Dognali so, da je Geltar ukradel za 130 K blaga. Mesto v Zagreb, kjer se je hotel ispati s tujim perjem, je moral v zapore c. kr. deželnega sodišča.

Ij **Nevarno početje.** Večkrat se zgodi, da mladina vali, odnosno luča kamenje iz Grada proti mestu. Predvčerajšnjem je nek dijak zavalil kamen, ki se je šele ustavil pred hišo št. 8 na stolbi. Ker je to početje zelo nevarno, naj se to prihodnji opusti.

Vojska v osrednji Ameriki.

Peruansko prebivalstvo je fanatično vneto za vojsko proti Ecuadorju. V Calau je prebivalstvo napadlo in oplenilo ecuadorsko poslanstvo. Opravo, pohištvo in akte so zmetali na cesto in vse skupaj zažgali. Prebivalstvo je imelo shod, na katerem je zahtevalo vojsko z ecuadorsko republiko. Po shodu je 40.000 oseb priredilo demonstracijo za vojsko. Demonstranti so klicali: »Živio Peru!« »Vojsko hočemo!« »Proč z Ecuadorem!« Množica je oplenila več hiš in trgovin Ecuadordanov. Blago so zažgali na cesti. Vlada ni ničesar storila, da brani last Ecuadordanov.

Tudi v Ecuadorju smatrajo vojsko s Peruom kot nekaj, čemur se ni mogče izogniti. V Guayaquilu in v Quito sta peruanska poslanika v trajni smrtni nevarnosti. Guayaquilski peruanski poslanik se je podal v varstvo ameriškega poslanstva. Neki peruanski parnik, ki je obstal v Guayaquilu, so obstreljivali.

IZ RDEČEGA TABORA.

Propadanje socialne demokracije na Ogrskem. Socialnodemokraška strokovna društva na Ogrskem so zadnja leta zelo nazadovala in zanimivo je, da to priznavajo tudi socialnodemokraški listi, ki pripisujejo to nazadovanje političnemu sodelovanju teh društv v slabemu gospodarstvu v njih. Socialnodemokraška stranka na Ogrskem namreč nima nobenih političnih organizacij, vodstvo stranke je sestavljeno iz delegatov strokovnih zvez, ki tako varujejo svoj vpliv v političnem življenju z vsotami in številom ljudi, ki ga dajejo vodstvu na razpolago. Z ozirom na to politično delovanje morajo stopiti v ozadje strokovna vprašanja in tako si kopljejo na Ogrskem socialnodemokraška društva lasten grob. Dokaz temu je tudi razvoj ogrske zveze železnih in kovinskih delavcev, ene najboljših strokovnih zvez na Ogrskem. V zadnjih letih je imela ta zveza članov: leta 1903 — 7127, leta 1904 — 10.963, l. 1905 — 12.989, leta 1906 — 24.057, leta 1907 — 21.594, leta 1908 — 19.311, leta 1909 — 13.616 članov. V teh sedmih letih je prispevalo k tej zvezi 81.279 članov, o katerih jih ni ostalo zvestih niti 10.000.

»SLOVENSKI KLUB«

je sklican na četrtek, 14. t. m., ob 10. uri dopoldne. **Neobhodna dolžnost vsakega člena »Slovenskega kluba« je, da se te velevažne seje udeleži.**

Telefonska in brzjavna poročila.

PARLAMENTARNA KOMISIJA »SLOVANSKE ENOTE«.

Dunaj, 9. aprila. Dr. Susteršič je sklical parlamentarno komisijo »Slovenske Enote« na 13. t. m., v sredo, ob 4. uri dopoldne.

PARLAMENTARNI POLOŽAJ.

Dunaj, 9. aprila. Odbor petorice »Slovenske Enote« se bo v sredo ob 6. uri zvečer odzval vabilu ministrskega predsednika barona Bienertha. Obče se sodi, da konferenca ne bo imela nobenega praktičnega uspeha. Vse namreč kaže, da se položaj poostrejuje od dne do dne. Tudi če se vlad posreči pri glasovanju v četrtek za dnevni red

dobit večino, kar ni gotovo, je še vedno zelo dvomljivo, če se 182 milijonsko posojilo povoljno reši v doglednem času. Baron Bienerth si je svest resnosti položaja in je tudi že cesarju poročal o značaju situacije, vendar pa doslej še ni cesarju stavljal konkretnih predlogov, pač pa se to zgodil potem, ko zhronica prekine radi grških praznikov začetkom maja svoje seje.

NEMŠKA NESTRPNOST.

Dunaj, 9. aprila. Okrajni šolski svet v Unter Themenau je dal zapreti češko otroško dnevno zavetišče, češ da je to spodnja stopnja otroškega vrtca in ker je deželnii zakon, da mora v šolah na Nižjem Avstrijskem biti samo nemščina učni jezik, mora torej tudi v otroškem dnevнем zavetišču biti izključena češčina.

BOLEZEN PRINCA ALOJZIJA LIECHTENSTEINA.

Dunaj, 9. aprila. Zdravje princa Alojzija Liechtensteina se ni zboljšalo. Tekom prihodnjega tedna ga pripeljejo v neki sanatorij, da napravi dijetno zdravljenje, o katerem upajo zdravniki, da bolnika ozdravi.

ZDRAŽENJE ČEŠKIH RADIKALCEV Z NARODNIMI SOCIALCI.

Praga, 9. aprila. »Tyden« poroča, da se bo nameravana združitev češke radikalne državopopravne stranke s češkimi narodnimi socialisti izvršila še tokom tega meseca.

SKUPNO POSVETOVANJE ČEŠKIH STRANK.

Praga, 9. aprila. Češki listi poročajo, da bodo imeli zastopniki čeških poslanskih klubov skupno posvetovanje pred konferenco z ministrskim predsednikom baronom Bienerthom.

OGRSKI HONVEDI DOBE ARTILJE RIJO.

Budimpešta, 9. aprila. Listi potrjujejo, da dobe ogrski honvedski polki artiljerijo. To se izvrši potom novega obrambnega zakona, o katerem pa še ni gotovo, kdaj pride pred zbornico.

DEMONSTRACIJE NA OGRSKEM.

Budimpešta, 9. aprila. Jutri bo govoril Štefan Tisza na ustanovnem zborovanju nove vladne stranke. Socialni demokratje priprav

S Jarenina. Dne 14. aprila se vrše občinske volitve v občini Jarenina. Slovenci, boste pripravljeni, da vas nasprotnik ne presenetil! Na delo!

Nesreča na delu. Iz Trbovelj: 9. t. m. je 19letni Janez Bratun, doma iz Polšnika pri Litiji na Kranjskem, smrtno ponesrečil na delu. Po naključju se je ponesrečenec dotaknil glavne električne žice, ki vodi čez 2000 ton moči, in ga je težko poškodovala. Ponesrečenca so prenesli takoj v bolnišnico. Težko da bode okrevali.

Nesreča. Dne 5. aprila se je hudo ponesrečil dobroznani narodni gostilničar v Jarenini g. Karol Ornik. Blizo St. Ilja se mu je splašil konj, Ornik je pri tem tako nesrečno padel, da je zabil težke telesne poškodbe. Padel je vznak iz voza, a pri tem je z nogo obvisel ter ga je tako v divjem diru vleklo daleč po cesti. Srečen slučaj je, da je potem vendar padel na cesto, a konj je zdiral z vozom sam v Jarenino. Hudo pobitega Ornika so našli ljudje ležati v krvi na cesti in so ga prepeljali v Jarenino na dom.

Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, dne 17. aprila, poseti naš oder prvič »Martin Krpan« z vsemi svojimi spremiščevalci. Ker nastopi v naslovni vlogi ljubljanski režiser gospod Verovšek, ki je to vlogo ustvaril, se nam obeta najlepši užitek. S to predstavo zaključi obenem »Dramatično društvo« svoje delovanje v letošnji sezoni in napovedana predstava »Rezervistova svatba« odpade. Gospod Bureš, urar, Tegettoffova cesta, nabira že sedaj abonente na sedeže za orehodno sezono in naj si vsak, ki želi stalni sedež, tega do konca majnika izbere. — Mesto predstave 1. majnika t. l. pa predstavo »Dramatično društvo« na čast gledališkemu objektu 4. majnika t. l. v veliki dvorani zabavni večer. Konec majnika pa nastopijo ljubljanski igralci v dveh predstavah in enem gledališkem večeru.

Z revolverjem preprečil poroko. Pred mariborskim okrožnim sodiščem se je moral zagovarjati 5. t. m. 45 letni trgovec Vid Dobič in njegova žena Jožefa Dobič zaradi javnega nasilstva, prvi tudi vsled prestopka orožnega patentata. Sestra obtoženčeva je namreč pred leti podedovala neko posestvo ter kot srečna posestnica začela misliti na možitev kljub svojim 55. letom. Dobila je ženina in kmalu bi se morala vršiti poroka v Niverkah, kjer je podedovan posetovo. Vidu Dobiču pa stvar ni bila nič kaj všeč, ker je mislil, da bo imetje sestre postalo kdaj last njegovih otrok. Razjarjen je prišel lansko leto o Veliki noči k sestri in ji zagrozil, da ji bo zažgal hišo na vseh štirih oglih, ako se omoži. Marija Dobič se je te grožnje tako prestrašila, da je opustila svojo namero. Če pol leta pa se vendar ni mogla ustavljati želji po možu. Seznamila se je s hlapcem Francetom Švenškom iz Stanošine, s katerim se je hotela poročiti. Naredila sta pri notarju v Ptuju ženitno pogodbo in 16. januarja bi moral biti v župni cerkvi v Hajdinu prvi oklic. Ko sta to zvedela Vid in Jožefa Dobič, sta sklenila, preprečiti tudi to možitev. Jožef Dobič je šla 16. januarja k Mariji Dobič in ji rekla, da je Vid kupil revolver in da se bo zgodila nesreča, ako se omoži. Drugega dne sta prišla Vid in Jožefa k Mariji Dobič. Vid je potegnil iz žepa revolver in grozil z njim svoji sestri, ki je pa zbežala k hlevu. Vid je tekel za njo in zaklical, ko je držal proti njej revolver: »Vidiš, tu notri je tvoja in njegova (ženinova) duša! Če se poročita, bom ustrelil najprej tebe, potem pa njega!« Pozneje je prišla Jožef Dobič k svoji svakinji ter ji kazala patronne od revolverja, rekoč: »Glej, to so patroni. Tu notri je smodnik, s tem se strelja!« Marija Dobič je bila vsled teh groženj tako preplašena, da je opustila tudi drugo možitev. Oba zakonska Dobiča pa sta bila obtožena javnega nasilstva. Izgovarjala sta se, da sta hotela Marija Dobič samo ostršiti. Sodišče je obsodilo Vida Dobiča na tri mesece težke ječe, ženo pa oprostilo.

Znanost in umetnost.

Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Spisal Vaclav Beneš-Trébízský. Cena broš. knjige 3 K 20 h, eleg. vezani 4 K 30 h. Povest je vzeta iz zgodovine pokristjanjenja polabskih Slovanov, polna zanimivih dejanj in zapletljajev. Slovenci jo bodo čitali z izredno pozornostjo in obilno koristjo.

Quo vadis? Roman iz Neronove dobe. Spisal Henrik Sienkiewicz. Cena vezani knjige 5 K 50 h. Roman iz časa krutega cesarja Nerona, ki nam opisuje na eni strani pohotno propalost Rimljancev, na drugi strani pa nežno cvetko krščanske ljubezni, ki je kljub krvoločnemu preganjanju vzklila tudi v vrvenju razuzdanega mesta in še celo v najbližji cesarjevi okolici in ki jo je

tako skrbno gojil prvi cerkveni poglavnik sveti apostol Peter. Tudi naslov romana se opira na staro legendu, ki nam predčuje naporne boje in delovanje svetega apostola. Roman je svetovno znani in izredno zanimiv.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. Cena broš. 80 h, kart. 1 K 20 h. Zbirka pravih bisarov za ljudstvo. Zanimiva in poučna je zlasti pri-povedna slika: »Iz bolezni alkoholnega norca«, dalje obsegata sledče povesti: »Oče in sin«, »Berač s stopnjic pri sv. Roku«, »Kovač iz Antwerpna«, »Vojaški rejenc«, »Pokora«, »V snegu«.

Dobi se v »Katoliški Buvarni« v Ljubljani.

Proti bolestim vsled **žolčnega kamna** se uporablja od mnogih zdravnikov staro preizkušena **Franc Jožef**-ova grenčica z izvrstnim uspehom. Ta rudninska grenčica ima že od narave lastnosti rahlo in zanesljivo razkrajajočega sredstva v zelo veliki meri. Dnevna količina: 1 kostarec poln segret in zavžit na tešče. — Pri nakupu naj se zahteva pristno »Franc Jožef-ovo« grenčico in naj se ne pusti si vsiliti kaj manjvrednega. 6

Opozorjamo na oglas v današnji številki glede Herderjevega konverzacijskega leksika, ki se dobi v »Katoliški buvarni« v Ljubljani pod pogoji, ki so v oglasu označeni.

Dostikrat se naleti, da je za kakšno rano treba poiskati ali priporočiti dobro mazilo. Za to prav primerno in preizkušeno sredstvo, ki deluje antisepčno, hlađi in lajša bolečine, je po vsej monarhiji predobro znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. — Več v oglasu.

Ne samo otroke moramo obvarovati vsega, kar slabí srce in škoduje živcem — tedaj alkohola in kave! — ampak tudi za odrašene je njih zdravje največja dobrina. Skrbna gospodinja rabi zategadelj za zajutrak in malico le pristno Kathreiner Kneipp-sladno kavo, ker le v tem slučaju prinese namizno zdravo in okusno kavo. Zadovoljnosten in prihranki, posebno pa cvetoča lica otrok so ji plačilo za to. Ker pa imamo mnogo manjvrednih ponarejanj, moramo biti pri nakupovanju previdni. Zahtevajte le izvirne zavitke z imenom Kathreiner. Zakaj vzeti ponarejeno blago, ako se dobi za isti denar dobro, pristno blago. Le previdnost varuje pred škodo in razočaranjem.

Naši čitatelji se bodo gotovo radi seznanili z občeznim domaćim sredstvom »Scottovo emulzijo«, ki daleč presega ribje olje ne le po učinku, ampak tudi po prijetnem vonju in dobrem okusu. Otroci uživajo »Scottovo emulzijo« s posebnim veseljem. Dobri se v vseh lekarnah.

Dobre volje človekove, kakor znamo, nič lažje ne skal, nego bolezen ali slabost. Tem dragocenje je pa dejstvo, da imamo zanesljivo in hitro delujoče zdravilo in domać pomoček proti temu, namreč lekarnarja Thierry a balzam in centifolijsko mazilo iz lekarne pri »Angelju«, A. Thierry v Pregradi pri Ročaški Slatini. Glej več v oglasu.

Fani Komar

(oblastveno koncesionirani učni zavod)
Ljubljana, Pred Škofijo št. 21
poučuje v krojnjem risanju in praktičnem izdelovanju oblek. 12-1

TRŽNE CENE

Cene veljajo za 50 kg. Budimpešta 9. aprila.					
Pšenica za april 1910	13.51				
Pšenica za maj 1910	13.27				
Pšenica za okt. 1910	11.02				
Rž za april 1910	8.55				
Rž za okt. 1910	8.45				
Oves za april 1910	7.26				
Oves za oktober 1910	6.75				
Koruza za maj 1910	6.02				
Koruza za julij	6.22				
Efektiv:					

Meteorologično poročilo.

Vsišna n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Den	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predvoda v 24 urah v mm
8. 9. zveč.	734.2	5.5	sl. jug	oblačno		
9. 7. zjutr.	732.4	4.1	sl. jzah.	meglja		13.3
2. pop.	730.1	8.9	sl. jug	oblačno		

Srednja včerajšnja temp. 5.4°, norm. 8.3°.

1119

Potrtega srca in globoke žalosti naznjamamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem prežalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi našo Iskreno ljubljeno in nepozabno soprogo, oziroma mater, sestro in pastorko, gospo

Marijo Sluga

ki je po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 59 let danes ob 10. uri dopoldne, vdana v voljo božjo, izdihnila svojo blago dušo in se preselila v večnost.

Pogreb drage in nepozabne rajnice se vrši v soboto dne 9. aprila ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta 47 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadužnice se bodo bralo v župni cerkvi Mar. Oznanjenja.

Predraga rajnica se priporoča v pobožno molitve in blag spomin.

Ljubljana, 7. aprila 1910.

Florijan Sluga, soprog Gustav, Karol in Julija, otroci Andrej Net, brat Helena Net, matčna.

Zvezda

MAGGI kocka

963

za 5 h

za hitro pripravo
gotove goveje juhe

Lep zaslužek

doseže lahko vsakdo na brzopletilnem stroju „Ilirija“; oddaljenost ni zapraka. — Navodila in prospila posilja vsakomur Domača pletila in industrija na stroje v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 44. 993 1

Proda se iz proste roke hiša z lepim sadnim vrtom

in njivo. V hiši se nahaja dobro idoča trgovina, oddaljena 5 minut od kolodvora in bližu farne cerkve. Kje, pove uprav. »Slovenca«. 997 3-1

Proda se hiša

z lepim sadnim vrtom, oddaljena pol ure od Ljubljane. Več pove Franc Oblak, gostilničar, Tržaška cesta 22. 996 3-1

Prostovoljno se proda

veliko poslopje

z raznimi prostori na dobrem, zelo prometnem območju solinčnem kraju na Gorenjskem, pripravno za vsako obrt. Naslov pove upravništvo »Slovenca«. 999 3-1

Elektroradiograf
Hotel »pri Maliču«,
zraven glavne pošte, IDEAL'
Spored od sobote 9. do torka 12. aprila 1910.
1. Bruselj (po naravi). 2. Enodnevna sreča (zaloigra v barvah). 3. Največji zverinjak na svetu (v barv.). 4. Jako dober lep (komič.).

Dodatek k zadnji predstavi ob 8. uri zvečer.
5. Osmesečne izbirčne device (komično).
6. Pierrotova nezvestoba (drama). 7. Po-roka (jako komično).
Vsak torek in petek od 6. do 10. sodeluje sl. Slovenska Filharmonija.

Priporoča se udano ravnateljstvo.
Ob sobotah ob 3. in 4. uri popoldne samo za dlanke

„CIRINE“ se je zelo dobro izkazalo!!!!!!

Prosim pošljite v poštnem zavitku mazilo za parkete „Cirine“. Isto se je zelo dobro izkazalo mojem hotelu. Hotel Central Troccoli, Spalato, 8. junija 1909. Ivan Panachoff, kralj. bulg. dvorni dobavitelj. Dobri se povzd, z steki K 3—, poi steki K 1.70. Edini izdel. 588 I. Lorenz & Co., Hebr, Češko. 1

Ugodna prilika! Gostilničari, trgovci, pozor!

Proda se iz proste roke radi velikih opravil posestvo na Gorenjskem v najboljšem stanu. Gostilna z vsemi pravicami, zraven vrt, pašnik in gozd, od postaje 6 minut. Cena K 900 do K 13'000. 1016 3-1

Kje, pove uprava tega lista.

Proda se hiša

s 5 stanovanji, gostilno, pekarijo in vrtom; eno minuto od Ljubljane. Potreben kapital 6000 K. — Kje, pove upravništvo »Slovenca«. 1020 3-1

Voziček

otročji za sedeti, dobro ohranjen, se proda
= Elizabetna cesta, stanovanje 10. =
1013 1-1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Za cerkvene pevske zbole.

V majniku:

Ant. Foerster: **6 Marijinih pesmi** za tri ženske ali moške glasove z orglami; cena partituri K 1:80 v., pos. glasovom 40 v.

St. Premrl: **12 Marijinih pesmi** za mešan zbor; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 40 v.

Janez Lahnar: **„Šmarnične pesmi“** za mešan zbor; cena partituri 1 K 30 v.

P. Hug. Sattner: **„Marijine pesmi“** za mešan zbor in orgle; cena partituri 1 K 80 v., pos. glas 50 v.

Ant. Foerster: **Lavretansko litanje matere božje** za ljudsko petje; cena 40 vin.

— **„Ave Maria“** za sedmeroglasni mešani ali četveroglasni moški zbor; cena partituri 60 v., glasovom 20 v.

Fr. Kimovec: **„Ave Maria in češčena Marija“** za tri ženske (moške) glasove z orglami; cena 50 v., 5 izvodov 2 K.

Josip Sicherl: **25 Marijinih pesmi** za mešani in moški zbor; cena partituri 2 K, pos. glas. 35 v.

Ig. Hladnik: **23 cerkvenih napevov** za moški zbor.

Poleg drugih kakor mašnih, obhajilnih in 2

Tantum ergo, se nahaja tudi **10 Marijinih napevov**; cena 1 K 60 v.

— **„Češčena kraljica“** za mešan zbor, solospove in spremljavo orgel; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 30 v.

— **„19 Marijinih pesmi“** za solospove, mešan zbor in spremljavo orgel, cena 2 K.

— **„Ave 17 Marijinih pesmi“** za mešan zbor, samospov in spremljavo orgel, cena 2 K.

— **„16 Marijinih pesmi“** za mešan zbor; cena partituri 1 K, pos. glas. 20 v.

Ob prilikli birmovanja ali kanonične vizitacije.

Fr. Kimovec: **„Ecce sacerdos magnus“** za moški zbor, cena 40 v.

Al. Mihelčič: **„Ecce sacerdos magnus“** za moški zbor, cena 40 v.

Ant. Foerster: **„Ecce sacerdos magnus“** za mešan zbor in orgle, cena 60 v.

Ign. Hladnik: **„Ecce sacerdos magnus“** za mešan zbor in orgle, cena 1 K.

Jos. Lavtičar: **„3 Ecce sacerdos magnus“** za en ali več glasov in orgle, cena 80 v.

Za sv. Rešnje telo.

Dr. Ant. Chlondovski: **Tantum ergo** za troglasni moški zbor in orgle; cena partituri 50 v., posam. glasovom 10 v.

Ant. Pogačnik: **„6 Tantum ergo“** za mešan in moški zbor, cena partituri 60 vin.

Fr. Kimovec: **„Tantum ergo“** za mešan zbor in orgle, cena 30 v., 5 izvodov 1 K.

Ig. Hladnik: **„Pange lingua et 4 Hymni ad processionem in festo Ss. Corporis Christis“** za mešan zbor, cena 1 K.

Vincenz Galler: **12 Pange lingua (Tantum ergo)** za mešan zbor in orgle, cena partituri 3 K 24 v., pos. glasovom 48 v.

Joh. Diebold: **14 evharističnih napevov** za mešan zbor; cena partituri 2 K 40 v., pos. glas. 30 v.

Fr. Kimovec: **„Rihar renatus“**. Poleg drugih Riharjevih napevov se nahaja v tej zbirki tudi 7 evharističnih napevov z latinskim in slovenskim besedilom kakor: **Sacris solemnis, Lauda Sion, Adoro Te, O quam suavis est, Caro mea, Da pacem Domine in Credo in Te —**; cena partituri 3 K, pos. glasovom 40 v.

Za prvo sv. obhajilo primerni napevi.

Ig. Hladnik: **„O sacram convivium“** 36 obhajilnih, presv. rešnjega telesa in srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., pos. glasovom 40 v.

P. Hug. Sattner: **„Cerkvene pesmi v čast sv. Rešnja telesa“**, cena 1 K 60 v.

Za pobožnost presv. Srca Jezusovega.

Ant. Foerster: **„Litanje presv. Srca Jezusovega“** za ljudsko petje; cena 40 v.

Ig. Hladnik: **„O sacram convivium“** 36 obhajilnih presv. Rešnjega telesa in Srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., pos. glasovom 40 v.

Ofertorij za razne praznike cerkvenega leta.

Ig. Hladnik: **6 ofertorijev** za največje in večje praznike cerkvenega leta, cena 1 K.

Joh. B. Tresch: **„Enchiridion“** 31 ofertorijev in 19 raznih napevov, cena partituri 1 K 68 v., pos. glasovom 48 v.

Smarnice.

Ker to leto ne izdamo novih šmarnic, opozarjam s tem na šmarnice prejšnjih let, ki so še v malo izvodih na razpolago.

Šmarnice. P. Ladislav O. S. F. Marijine čestnosti in dobrote. Okusno vezan, rdeča obreza 2 K, zlata obreza 2 K 240.

Salve Regina ali razlaganje molitve Češčena bodi Kraljica za šmarnično opravilo. Jože Kerčon. Okusno vezan, rdeča obreza K 2—.

Šmarnice. Jože Kerčon. Marija podoba pravice. Okusno vezana, rdeča obreza K 2—.

Devica vera. I. Godec. Šmarnice. Okusno vezano, rdeča obreza K 1:40.

Šmarnice. Jože Volc. Marija v predpodobah in podobah. Okusno vezana, rdeča obreza K 2—, zlata obreza K 240.

Šmarnice romarje Jeruzalemskega. 32 premisljenev za mesec majnik. F. S. Segula. Vezana rdeča obreza K 2—, po pošti 20 vin. več.

Marijino slovstvo za majnik itd.

Maria, unsere wunderbare Mutter. Maipredigten von P. Christian Stecher S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 3:60.

Entwürfe zu Marienpredigten. Erster Zyklus für den Maimonat von P. Hugo Hurter S. J. 80 v. Marien-Predigten von P. Georg Patiss S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 4:80.

Maria, der Christen Hort. Predigten über die Hochgebetene Mutter des Herrn. Von G. Diesel. 2 zvezka K 9:60.

Marien-Predigten von Phillip Hammer K 3:24.

Der Mai-Monat. Der Verehrung des reinsten Herzens Mariä gewidmet. Von P. Franz Hattler S. J., vezano K 2:64.

Die wahre Andacht zur seligsten Jungfrau Maria von L. M. Grignon von Montfort K 3:12.

Die unbefleckte Empfängnis. Lesungen und Gebete für eine Novene oder Monatsandacht zu Ehren der makellosen Jungfrau Maria von J. Hättenschwiller S. J., vezano K 3—.

Die Schule Mariens. Kleine Lesungen für Mariänsche Kongregationen. P. Heinrich Opitz, vezano K 2:50.

Ansprachen in der Marianischen Kongregation der Jungfrauen. Von G. Patiss S. I. K 4:80.

Handbuch für die Leiter der Marianischen Kongregationen und Sodalitäten. Von J. Dahlmann K 3—.

Über die Leiden Mariä der Königin der Märtyrer. Dreißig Predigten von P. G. Patiss K 6:48.

Heilige Vorbilder für christliche Jungfrauen in der Welt. Von P. G. Patiss, K 3:60.

Erlebtes und Erlauchtes. Skizzen von P. Heinrich Opitz S. J. K 1:50.

Führt die Kinder zu Maria! Ein Hauptmittel zur Erleichterung und Sicherung der christlichen Kindererziehung für Eltern, Seelsorger und Lehrpersonen von M. Mühlbauer K 3:60.

Za darila primerni molitveniki.

Bogu kar je božjega. Fran Seraf. Finžgar. Okusno vezan, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 1:80, fino vatirane platnice K 2:20, najfinje teletina K 3—, raznovrstne najmoderneje vezave K 4:50, vezava z listinico, zapone in verižico K 4:60.

Molitvenik, ki po lepi vsebini, krasni obliki, dovršenem jeziku in trpežnosti nimata kmalu enakega. Posebno priročna je lična mala oblika.

Voditelj v srečno večnost. Anton Mrkun. Okusno vezan, rdeča obreza K 1:40, zlata obreza K 1:80, fino vatirane platnice K 2—.

Voditelj v srečno večnost se kakor Finžgarjev molitvenik odlikuje po fini priročni obliki, vsebuje pa tako veliko lepih molitev in vzorno razlaglo krščanskih resnic ter ima razmeroma jaka nizko ceno.

Šolski molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah. Dr. Gregorij Pečjak. Okusno vezan, rdeča obreza K —, zlata obreza K 1:20, fino vatirane platnice K 2:80.

Vzoren molitvenik, prirejen nalač za mladino in vsled svoje dovršenosti vpeljan za ljudskošolski naraščaj.

Večno življenje. Dr. Gregorij Pečjak. Molitvenik. Okusno vezan, rdeča obreza K 1:20, zlata obreza K 1:60, fino vatirane platnice K 3:10.

Molitvenik, namenjen za srednješolsko dijaštvjo.

Pot k Bogu. Molitvenik za odrasle. Okusno vezan, rdeča obreza K 1:20, zlata obreza K 1:60, fino vatirane platnice K 3:10.

Ta molitvenik je prirejen za odrasle, da bodo mogli v cerkvi moliti skupaj z duhovnikom vse slovenske molitve, kakor jih predpisuje novi, od slovenskih škofov predpisani molitvenik, obsegajo pa sploh vse molitve, pesmi itd., potrebne za kristjana.

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Jože Kerčon. Okusno vezan, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 1:60, fino vatirane platnice K 3—.

Ta molitvenik ima zelo mnogostransko vsebino in obseg na 350 straneh krasne, zlate nauke za mladino, odrasle mladene in dekle, dalje vse mladini posebno priporočljive pobožne vaje in molitve, n. pr. šestnедeljsko pobožnost k sv. Alojziju, pobožnost k sv. Stanislavu itd., sploh krasne nauke in vsakovrstne verske vaje za vse prilike in potrebe. Le veliko število, v katerem se je svoj čas ta molitvenik tiskal in prodajal, je omogočilo izredno nizko ceno, ki je pri sedanjih dragih razmerah pravno čudo.

morate obiskati in odpravili boste katar in nosu, khrilu, grlu, sapniku, bronhijah in želodcu, kakor tudi bolezni v mehurju, ledvicah, srčne bolezni, naduho, slabokrvnost itd. itd. — V nobenem avstrijskem zdravilišču ni klima tako vlažno topla.

vilski hotel
„Styria“

Lepa birmanska darila!

Največja in najbogatejša izbiro po jaksni znižanih cenah. — Se vladivo priporočam gg. botercam in boterčkom za obilni obisk.

Z velespoštovanjem

Ceniki s koledarjem tudi po pošti prosto.

Fr. Čuden urar in trgovec v Ljubljani.

Velikoposestvo na prodaj

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, pritiklin, njiv, travnikov, ki so zelo rodovitni, leži vse poleg ceste in železnice, zelo pripravno za stavbišča. Poslovstvo se nahaja v najbolj prometnem kraju na Kranjskem. — Natančne pojasnila daje A. Tršan v Tacnu, pošta Št. Vid nad Ljubljano.

1007 2—1

FRANC MERHAR
STAVBNO IN UMETNO KLEPARSTVO

Izvršuje vsa vodovodna in instalacijska ter vsa v kleparsko stroko spadajoča dela.

Pokrivanje zvonikov ter izdelovanje del za cementno-lesene strehe itd. Napeljuje strelovode.

Slav. občinstvu ter čast. duhovščini se priporočam za cenj. naročila ter zagotavjam vedno strogo vestno postrežbo in znamujem z odličnim spoštovanjem

FRANC MERHAR,

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2.

994 6—1

Dobro urejena trgovina s papirjem

se proda takoj pod ugodnimi pogoji.

Kje, pove naše upravnštvo. 1009 3—1

1001 1—1

Dve hiši

z večjim zemljiščem, njiva in senožet, se prodasta, ali dasta v najem po dogovoru, v bližini cerkve sv. Antona na Glinčah. — Proda se tudi staro omara s predali in stara škrinja. — Več se izve na št. 35. 1008 3—1

Nc VIII 212/10

4

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, odd. VIII., so po prošnji lastnikov Ivanke

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI

priporoča sledeče novosti:
Mladeničem. Prvi zvezek: Obreamba vere. Spisal Anton Bonaventura, škof ljubljanski. Cena 1 K.—Krasna apologija, ki naj si jo omisli vsak mladenič, da bo dobro oborožen proti modernim zmotam in predsedkom in da jih bo vedel ovreči z jasnimi dokazi.

Jules Verne, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. 3 K.
Saljivec iz Podravlja. Spisal Janko Osojnik. Zbirka priovedek iz Štajerskega Podravlja. 1 K.

Romantika. Spesnil Ivan Pregelj. Cena 1 K 50 h.

Slovenska stenografija. Priredil Fr. Novak. Prvi del. Korespondenčno pismo. Cena 3 K.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Zbral in uredil A. Kalan. Cena 80 h, vezano 1 K 20 h.

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest. Cena 60 h, vezano 80 h.

Skrivnosti srca. Novele. Vsebina: Častna beseda. — Sin. — Strokovnjak. — Ovadnica. — Pahljač. — V pasti. — Kandidat. Cena 1 K 20 h, vezano 1 K 40 h.

Nese knjige se dobi v knjigarni »Ilijira«, prej Karol Florian v Kranju.

Razglednice pesnika Antona Medveda je založila Katoliška Bukvarna in se dobe po 5 vin.

Anton Medved, Poezije, I. zvezek. Cena 3 K 80 v, vezano 5 K.

Anton Medved, Poezije, II. zvezek. Cena 4 K, vezano 5 K 40 v.

Medvedove poezije so splošno priznane kot pravi biseri slovenskega slovstva, ki nima enakih. Diči jih ne samo jednat jezik, ampak predvsem originalnost misli.

Anton Medved, »Kacijanar.« Tragedija v petih dejanjih. 1 K 40 v, vezano 2 K 40 v.

Medvedov »Kacijanar« je gotovo najboljše dramatično delo, ki ga imamo Slovenci. Vzbujal bo splošno zanimanje, ker obravnava eno najznačilnejših točk v naši zgodovini.

Anton Medved, »Za pravdo in srce.« Tragedija v petih dejanjih. Vezano 3 K 50 v.

Ta tragedija se je Slovencem splošno priljubila, saj obranava zgodovino naših kmečkih bojev.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Znati je treba

Pekate pravilno pripravljati, pa bodo vsakomur dišale. Navodila daje kuharska knjiga, ki jo razpošilja Prva kranjska tovarna testenin v II. Bistrici vsakomur zastonj.

Za slabokrone in prebolele:

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino

najbolje sredstvo.

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller je splošno priznano kot izvrstno bol blagočea in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1'40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsed priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljo le originalne steklenice v skatilih na našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem lovu“ v Pragi Elizabetna cesta štev. 5 nova.

Ženitna ponudba.

Zaradi pomanjkanja časa se želim seznaniti s simpatično, zdravo, krepko in izobraženo gospicijo ali vdovo brez otrok, v starosti od 25 do 35 let, katera bi naj bila dobro izvežbana v manufakturki, špecerijski in galanterijski trgovini in tudi večja gospodinjstva. Premoženje se ne išče.

Sem posestnik in trgovec z večjim premoženjem, edene unajnosti in lepega vedenja ter v najboljših letih. Natančnejša pojasnila pisemnim potom.

Oziralo se bode samo na ponudbe s polnim naslovom in sliko, katere naj se blagovno pošle pod »Zadovoljnost« na upravo tega lista do 15. aprila. — Tajnost strogo zajamčena.

971 2-1

G. krojaškim mojstrom! Svila za šivanje in sukanec 1910.

Največja in najmanjša krojaška tvrdka si more na lahek način preskrbeti svilo in sukanec za šivanje. Strokovnjaško sestavljene zbirke dobavljajo franko po povzetju po K 30—

I. češka praška razpošiljalnica **Karel Pecha, Praga-Karlín št. 287.**

Presenetljiv sortiment! Izvoz v vse države!

Gospodarsko in konsumno društvo
Korte-P. Portorose, Istra

se priporoča p. n. gostilničarjem, zasebnikom in zadružam, da se obrnejo v slučaju potrebe do istega. Razpolaga z več kot 1000 hl pristnega pridelka svojih članov, najboljše kakovosti in to: bela, svetlo in temno rudeča vina. Na zahtevo se pošlje vzorce. Pogoji: Kupec pošlje lastno posodo franko na železniško postajo Portorose. Cena: Franko postavljeno na žel. postajo Portorose 26 do 30 K za svetlo ali temnorudeča, 28 do 32 K za bela vina. Denar je vplosati naprej, sicer se vino pošlje po povzetju. Kdor naroči, ostane na stalnem odjemalcu.

Načelstvo.

Vino na prodaj

v kleteh slovenskih kmetov na morski obali Izola, Piran, leži na solnčnem bregu. Za pristnost jamic Kmečka gospodarska zadruga v Medoših, pošta Piran, Istra. Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K 100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K 100 l, postavljeno na postajo Portorose. Kdor kupi, 5 hekt. belega vina cena 28 K ali 5 hekt. črnega vina, cena 24 K, naj pošlje svoje sede na postajo.

1 3348

Najboljše Klavirje in harmonije

iz prvovrstnih tu in inozemskih tvornic izposoja in prodaja najceneje tudi na delna plačila brez zadrage edino le narod. tvrdka **Alfonz Breznik**

učitelj Glasb. Matice, in zaprizezeni strokovnjak dežel. sodišča v Ljubljani Gradiščešt. II

Prezema vsako-vrstna popravila in oglaševanja najceneje.

Velika najraznovrstnejša izbira. Ugodna zamjenjava. 10 letno Jamstvo. 3668

Proda se vili podobna NOVA HISA

z 9 sobami, 3 kuhinjam, kletjo, drvarnicico pralnico ter vrtom, 5 minut oddaljena od kolodvora in tovarne na Gorenjskem. Pripravna je za vinskega trgovca. Naslov pove uprava lista.

767 8-1

Kupim vse terjatve

kakršnekoli vrste in dolžnikov, pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe naj se pošljejo na upravo »Slovenca« pod šifro »Kulantnost«. 986 3-1

2 nadstropna hiša

v sredini mesta, s kletmi in 8 stanovanji, pripravna za vsako obrt, se iz proste roke proda za 29'000 K. Letni dohodek znaša 2600 K. Tako je treba plačati samo 3000 K, ostanek po dogovoru. Več pove g. I. Kerc v Ljubljani, Hilšerjeva ulica 12. 756 3-1

VRTNAR

star 30 let, oženjen, ki je spretan, marljiv in sposoben tudi za sadjerejo in vinogradne išče stalne službe. Prepisi izpričeval na zahtevo vsakomur na razpolago. — Naslov istega pove upravništvo »Slovenca«. 915

Ujinotoč

Mestni trg št. 13. Ustanovljen leta 1856. priporoča izvrstna namizna vina po K -80, -88, -96 in 1'28 liter. 649 10-1

Kdo išče srečo?

Mlad uradnik, Hrvat, dobre in blage narvi, olikan in brez dolgov, stalno nameščen s 3600 K letne plačke, bi rad dobil za ženo SLOVENKO, odraslo, prikljupne vnosnosti, inteligenčno, 18-24 let staro, z 10 do 20.000 K gotovine. Vse podrobnosti naznani sam pismeno. Naslov: Josip Šarampov, 987

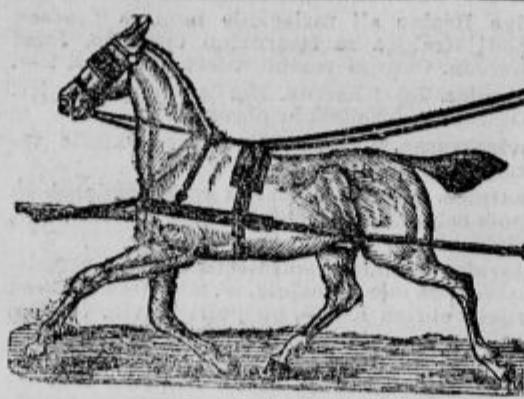
Zagreb. Tajnost zajamčena. 2-1

Naprodaj je

na Javorniku št. 5 vsa priprava in orodje za izdelovanje cementne strelne opeke.

Kupi se po nizki ceni.

995 3-1

JOSIP STUPICA

Jermer in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6. Priporočam svojo bogato zalogu najrazličnejših konjinskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljenje vozove in konjske oprave.

52-1

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeč) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100-1

Stanovanje

se išče v bližini juž. kolodvora, obstoječe iz ene sobe, veče kuhinje z morebitnimi pritiklinami, pričenši z mescem majem. Ponudite pod naslovom: »Dve osebi« poštno ležeče na kolod. pošti, Ljubljana 957 3-1

strojepisca

večega slovenske in nemške stenografije. Adovat dr. Franc Frlan v Ljubljani v hiši Stefanove gostilne, Miklošičeva cesta 4.

Ferd. Schulz v p. Siška pri Ljubljani (vila Oroszy) št. 208, bivši 35 letni preparator v deželnem muzeju v Ljubljani, se priporoča p. n. občinstvu v

načačanje sesalcev, ptičev i.t.d.

posebno za divje peteline. — Iz prijaznosti prevzame puškar g. F. Kaiser in F. Sevcik ustreljene živali zame.

945 3-1

STARISI POZOR!

Bančni uradnik brez dolga in posestnik v Zagrebu, mlad, inteligenčni in dobre narvi, Slovenec, rojen v Ljubljani, se želi v svrhu ženitve seznaniti z zdravo, milosrčno SLOVENKO prikljupne zunanjosti, ne pod 20 let staro, srednje rasti, brezmadežne preteklosti; z nekoliko gotovino v svrhu razširjenja gospodarstva. Slovenka, ki želi srečne in stalne bodočnosti, naj se oglaši na naslov: Fran Ivanov, 988 Zagreb. Za tajnost se jamic. 2-1

Lepo stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo v I. nadstropju, kletjo in drvarnico se odda v novozidanji hiši v Skofjelosi št. 11. — Več se izve pri P. Zontar v Kranju št. 125. 884 3-1

gostilna

z lepim senčnatim vrom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.

Kje, se izve pri upravnosti »Slovenca«.

912 3-1

gostilna

z lepim senčnatim vrom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.

Kje, se izve pri upravnosti »Slovenca«.

912 3-1

gostilna

z lepim senčnatim vrom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.

Kje, se izve pri upravnosti »Slovenca«.

912 3-1

gostilna

z lepim senčnatim vrom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.

Kje, se izve pri upravnosti »Slovenca«.

912 3-1

gostilna

z lepim senčnatim vrom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.

Kje, se izve pri upravnosti »Slovenca«.

912 3-1

gostilna

z lepim senčnatim vrom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.

Kmetijski tečaj v Boh. srednji vasi.

Deželni odbor je priredil dne 3. in 4. aprila v Srednji vasi v Bohinju poučni kmetijski tečaj. Vršil se je v dvorani novega občinskega doma. V nedeljo dopoldne sta govorila gg. poslanca Piber in dr. Krek. Žal, da je bil dopoldanski čas za predavanja zelo neugodno izbran in ni bilo tolike udeležbe, kakor bi bilo želeti. Vendar se je že k temu sestanku zbral lepo število domačih mož in fantov. G. Piber govoril o planštarstvu in o postavah, ki so se sklenile v zadnjih deželnih zborih zasedanjih v prid živinoreji. Najprej temeljito zavrne ugovore, češ, zakaj se proti živinorejcem od strani raznih oblasti tako strogo postopa, n. pr. zaradi prav malenkostnih prestopkov pri paši v posestvih ver. zaklada, zakaj da se te postave ne izpremeni itd. Vse to je resnica, a v enem času ni mogoče prenarediti tega, kar se je zakrivilo, sčasoma se bodo pa gotovo izpremenile servitutne postave, ki varujejo le posestnika sveta, ne pa živinorejca v prid živinoreji. Postava pravi, da paša škoduje gozdu. Proti temu moremo storiti nič, če je pa postava taka, dasi to, kar postava trdi, ni res. Treba bo izpremeniti postavo samo. In ravno v tem oziru se je že delitev toliko, da se ta postava kar se da milo tolmači in se odškodnine ali kazni ne nalagajo. Tudi se je že takoj v prvem zasedanju deželnega zebra predlagala ureditev, revizija servitutnih pašnih pravic. Določilo se je, da bo odslej vsak posestnik naznani število glav,

ki se bodo smeles pasti na dotičnem svetu. Tako se je ustvaril nekak modus, da ne bo prišlo do vednih sekatur in preganjanja od strani dotičnega gospodarja. Agrarna oblast bo skrbela, da se bo ta nova postava tudi izvrševala. Tudi se bo pazilo, da se bo svet prav zaklinjal in se bo vsako leto lahko protestiral, če bi se v tem oziru godila kmetu krivica.

Nato priporoča g. poslanec živinorejem, naj res posveti vso svojo skrb negovanju živine, posebno povdarja snago po hlevih in pašo na prostem tudi ob času, ko živila še ne more v planine. Žal, da se je mnogo sveta za pašo uničilo, ko so jeli deliti »gmajne«. Ta delitev je pomenjala za živinorej velik udarec. Godilo se je to, ko je gospodarila liberalna vlada in je veljalo načelo: razdeli in vladaj! Veliki posestniki so pokupili posamezne kose, mali kmet je postal revez, ko je imel preje svoj užitek na skupnem posestvu. Ta delitev je tudi silno veliko stala. Mnogo je bilo tudi ljudi, ki so bili že vse zapravili in so komaj čakali, da so pri delitvi dobili zopet košček zemlje in na ta račun dalje zapravljali. V gmotnem in nrvnem oziru je pomenjala delitev skupne lastnine veliko škodo, a najbolj je bila s tem udarjena živinoreja, ker paše je bilo potem konec. Po novosklenjeni postavi se »gmajna« odslej nadalje ne bo smela več deliti brez dovoljenja agrarne oblasti, ki bo pa že skrbela, da se delitev kar mogočeomeji. Tako se je v deželnem zboru v varstvo živinoreje že mnogo storilo. Določile so se tudi podpore, nagrade in prispevki za izboljšanje pašnikov, planin itd. 70.000 K se

je dovolilo samo za živinorejo. Nikakor pa ne smemo misliti, da bo vse storila dežela, ne smemo se zanašati na same podpore. Treba je, da se posestniki z vso marljivostjo sami lotijo dela. Podpora zasluži le oni, ki se res sam trudi. Da bi se pa s tem dajala potuha, da bi se zanašali na same podpore in da bi sami roke držali križem, to se ne sme nikakor zgoditi. Na ta način ne bomo dosegli nikoli blagostanja, nikoli izboljšali živinoreje. Brez lastnega dela in truda ne bo nič. Neprecenljive zaklade hrani v sebi naša zemlja, toda treba jih je izkopati, treba je pridno delati, treba poslušati nasvetne izkušenih mož, dati se tudi kaj poučiti in v vsakem oziru skrbeti za napredok, za povzdigo živinoreje, ki je posebno za Bohinj glavni vir vseh dohodkov, glavni pogoj blagostanja!

Z glasnim odobravanjem so poslušalci priznavali, da vedo ceniti prizdevanja svojih poslancev, zlasti g. govornika samega, da se povzdigne živinoreja in se stare liberalne postave polagoma prenarede v prid kmetu in tako v prospeh splošnega blagostanja.

Nato pojasni dr. Krek v jedrnih besedah, kje pravzaprav tiči glavni vzrok, da imamo živinoreji, kmetu tako neprijazne postave. Glavni vzrok je nekdanja liberalna vlada, ko so v vseh zastopih imeli besedo, veleposestniki in grajsčaki, ki so seveda delali potem postave ne v prid kmetu, ampak sebi. Vodilo jih je liberalno načelo: vse razdeliti in razbiti v kosce. Tako so se jele n. pr. deliti »gmajne«. Veleposestniki so pokupili potem posamezne dele, si razširili posestvo in dobili v malih kmetih, katerim ni nič ostalo, poceni

delavce. Na milijone škode se je za časa liberalnega vladanja zgodilo v planinskem svetu. In vse to, kar se je zgodilo skozi tako dolgo dobo, vse te liberalne postave prevrnil na en mahni mogoče. Kdor to zahteva, ni pri zdravi pameti ali pa govor iz njega liberalna hinavščina! Sedaj so se začele razmre boljšati. Mnogo starih postav je deželni zbor že izpremenil v korist kmetu in živinoreji. Začetek je storjen, a treba je sedaj pameti, držati skupaj, ne zabavljati, ne delati zgage in zmešnjave! Kdor v sedanjem času drži z liberalci, ta leže nazaj v one čase, ko je gospodaril liberalni grajsčak! In teh časov si vendar ne bomo žeeli nazaj. Hvala Bogu, da so minuli! Prav bi bilo, da bi se v naših časih podal tudi veleposestnik s kmetom na skupno delo. Seveda, dokler se bo držal starih načel, to ne bo mogoče. A prav to bo njegov pogin, če bo ostal osamljen. Glavna opora blagostanja vseh stanov je mali in srednji kmet. Na tega se je v prvi vrsti treba ozirati. G. govornik priporoča posebno, naj drže kmetje skupaj! Le ako bodo trdnomažno med seboj zvezani, bo mogoče kaj doseči. Na raznih zgledih (ameriških trustih itd.) pokaže, kaj premore združena moč! Še enkrat povdaja slogan, edinstvo in sklene: Ena politika — ena vera, ena politika — eno delo! Zato pa bomo vsi enako molili, vsi enako volili in vsi enako delali!

V dno srca so segle navzočim besede dr. Kreka. Da bi jih pač vsak dobro premislil in se po njih ravnal! Izvrsten pouk obenem tudi za one, ki brezmiselnabavljajo delu naših poslancev. Srečala jih pamet!

Pozor! nagrobnih spomenikov

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogu umetno izdelanih

ignacij ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulica štev. 26.

z velespoštovanjem 710 (20-1)

Ant. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo št. 2,
poleg čevljarskega mostu
Izdeluje šopke, vence, trakove.
Velika zaloga nagrobnih venec.
Zunanja naročila točno.
Cene zmerne.
3662 52-1

Stambilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčuk - Stambiljev
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki franko.
192 52

Motor dvokolo 5 HP

malobrojno, ohranjeno kot novo
se za nizko ceno 650 kron proda,
novi je stal 1200 kron. Natančneje
se izve, ogleda in lahko preizkusit.

Karel Čamernik - u.
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Pozor
kolesarji!
Mesto K 110 -
samo po K 80 - , z
"Torpedo" prostim tekom po K 95 - prodajam
za reklamo nova prvovrstna kolesa znamka
"Styrian-Graz". Modeli 1910 z 3-letnim jastvom,
sveče, močne pneumatike po K 5 - ,
6 - , 7 - ; cevi po K 3:50, 4 - , 5 - . Vse potrebščine,
popravljanja, emajliranje in ponikljanje po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroki
izključeni! Cenik zastonj in franko!
Tovarniška zaloge vožnih koles in šivalnih strojev
A. Weisberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23-III.

Velika zaloge juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

Lud. Černe
juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski
cenilec. 31 52-1

Ljubljana, Wolfsova ulica štev. 3.

Rabite za streho Vaših hiš 2923 24-1

Eternit

Vprašanja na založnika Teodora Korna, krovca in kleparja mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovodi, klesarska in krovna dela iz različnega blaga.

ETERNIT - TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK, LINZ, VÖCKLABRUCK, DUNAJ, BUDAPESTA, NYERGES-UJFALU.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

819

* Velikansko izber *
pomladnih in letnih oblačil
priporoča tvrdka
A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg štev. 3.
— Najnižje stalne cene —

St. 4802. 991 3-1

Razpis.

Podpisani deželnini odbor razpisuje

Službo okrožnega zdravnika za okrožje Fara s sedežem v Petrinju ob Kolpi.

S to službo je združena plača 1.600 kron in aktivitetna doklada 200 kron! Zastop zdravstvenega okrožja je pripravljen dovoliti okrožnemu zdravniku letno renumeracijo 1.200 kron za enkratno ordiniranje vsakih 14 dni v Osilnici in Banji Loki.

Prosilci za to službo naj pošljajo svoje prošnje podpisankemu deželnemu odboru

do 24. aprila t. l.

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do zvrševanja zdravnische prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 5. aprila 1910.

Za ustanovitev večjega tovarniškega
podjetja v bližini kolodvora na Spodnjem
Stajarskem ali na Kranjskem

se iščejo primerni

veliki prostori

Priklopljenje na parno moč ali električno silo se želi. Prijazne ponudbe
pod šifro W. L. 6109 na anončno
pisarno: Rudolf Mosse, Dunaj I.

978 3-1

KEILOU LAK Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.
Keilova voščena pasta za parket 90 vin.
Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1
Keilov lak za slamnike v vseh barvah.
Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri
Leskovic & Meden Ljubljana

Postojna: Anton Ditrich. Skofja Loka: Matej Žigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Lapajne. Kranj: Fran Dolenz. Radovljica: Oton Homann. Novo mesto: I. Picek. Zagorje: Rih. E. Michelčič. Kamnik: Ed. Hajek. Črnomelj: Anton Zurec. Kostanjevica: Alojz. Gatsch.

Vsled opustitve svoje tovarne za kavine primesi na Gilincih (15 minut pešpoti iz Ljubljane)
oddam v najem obsežne tovarniške prostore
In event. nekaj vodne sile pod zelo ugodnimi pogoji. 476 1 Ivan Jelačin, Ljubljana.

HERDERJEV
KONVERZACIJSKI
LEKSIKON

To delo ustreza s svojimi bogato ilustriranimi osmimi zvezki po sodbi splošne kritike vsem zahtevam. Popoln je, preročen, zanesljiv, cen in nadomešča za K 120 - se enkrat tako drage leksike. Dobavljamo te krasne zvezke franko prez pritka proti meščnemu platičlu 4 K
Krasna brošura zastonj.

B. Herder-Jeva zaloge, Dunaj I,
3318 10-1 Wollzeile 33.

Umetniški zavod
za slikanje na steklo
B. Skarda v Brnu
cer. vena okna
različne izvršitve.
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
Izdelenje zlasti:
818 6-1
cenili celih s prvimi danili.

Sitarska in žimarska zadružna
v Stražišču pri Kranju

priporoča sl. zavodom, občinstvu in gospodarstvu tapetnikom vsakovrstno

Žimo za žimnice

Ceniki in vzorci so na razpolago

Zastopstvo za Ljubljano ima g. L. Černe, tapetnik na Dunajski cesti. (Prodajalna mi-947 zarske zadruge v St. Vidu. 10-1

Anton Breskvar

stavni ključar
Ljubljana, Florijanska ulica štev. 9

priporočam se slavnemu občinstvu, kako tudi časnosti duhovščini za vsa v mojo stroku spadajoča dela, kakor:

ograje za grobove, križe, obhajilne mitre, navadne in žične ograje, vrata.

Velika zaloge Štedilnikov,
kurjavna in pepečna vrata, zapahi dimnikov, strelovodi, zastori na valjeh itd. itd.

Priporočam se tudi za vsakovrstna popravila, katera izvršujem hitro in po nizkih cenah. 682 8-1

2048 1

Motorje najboljšega sistema,
mline in stiskalnice
za grozdje in sad.e.
Železne blažajne,
stavbene potrebščine
in vso železnino ::
dobavlja po najnižjih cenah slovenska veletrgovina z železno Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije Teresije cesta štev. 1.

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnnejših do najumetnejših.
Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog
Ustanovljeno leta 1857

: Zavod za pohištvo in dekoracije :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica štev. 10

Velika izbera pohištve-
nega blaga itd.
Enostavne in razkošne ženitne
oprime v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopališč.
Telefon št. 97

921

Prvo slovensko podjetje za naprave električnih central

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencin-motorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo-in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke in opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in proračune na zahtevanje.

703 6-1

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in podjetje za elekt. naprave

Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. - Telefon št. 73.

Dobiva
se povsod.

Zastopnik:
G. Menardi, Ljubljana

KONEHK

Gróf Keglevich István utodai

(grofa Štefana Keglevicha nasl.)

◆◆ u Promontoru ◆◆

Odlikovan izključno s častnimi diplomami.

867 1

Deln. družba pivovarne

,JUNION'

priporoča

maréno carsko, dvojnato
maréno in eksportno pivo

— priznano najboljše kakovosti. —

Tropine in sladne cime kot
najizbornejša piča za živino.

Ljubljana, Spodnja Šiška

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

91 se priporoča prečastiti duhovčini za

26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje eale ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, štole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, eene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

**Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamsivom za nje
trpežnost skozi pet let in opeko za zid**

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stavnini kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

I. Knez-u v Ljubljani.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

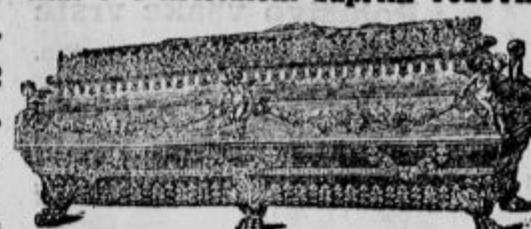
Prireja pogrebe od najpriprostejše do najlegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogu vseh potrebnih za mrljice, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlike. **Najnižje cene.**

Za slučaj potrebe se vladivo priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in KREDITNIH PISEM

za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

MERCUR OSREDNJA MENJALNICA: DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberk, Mödling, Novi Jičín, Plzeň, Praha, Graben, in Praga, Mała stran, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvikava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, sreč in vredn. papirjev

Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih sreč in vredn. papirjev

Prospekti in cenike premij zastonj in franko.

Najcenejše
dežnike in
solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani

Pred Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

3634 Popravila točno in ceno. 52-1

Ilustrirani ceniki zastonj in franko.

Ilustrirani ceniki zastonj in franko.

Marijin trg štev. 1.
Največja zaloga najfinnejših barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co. Fine oljnate barve za študije, akvarelne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarbna kreda. Zlate in raznobarbne bronce. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminijum v listih. Štampiljske barve. Oglej za risanje. Raznobarbne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Palete, škatle za študije. Kopici za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši
slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične prstene in rudinske barve.

Priznano najboljše in najzadatnejše

oljnate barve
za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna oljnati barv, Ilirjevec, lakov in steklarskega kleja.

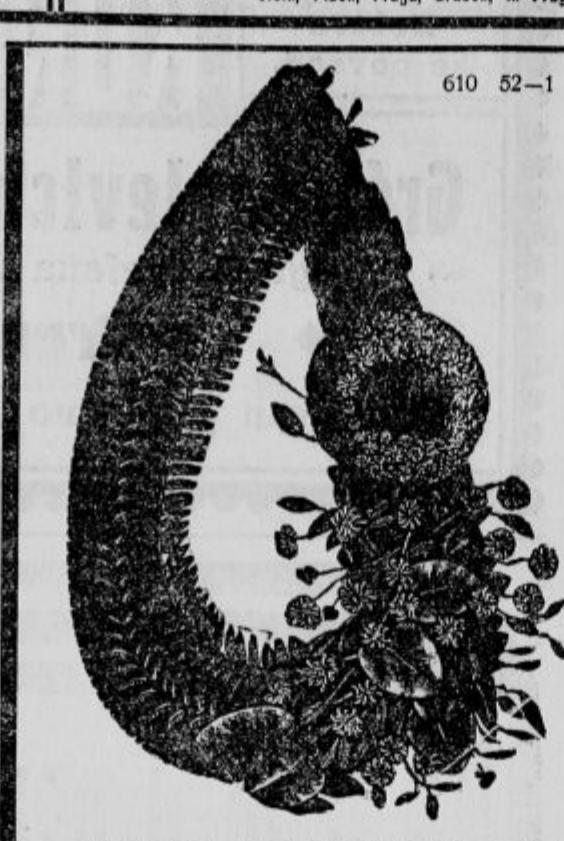
Prodaja najboljšega mizarškega

lima
po najnižji ceni,

karbolejna
samo boljše vrste,

gipsa
alabasta in stukaturnega za podobrje in zidarje. 52-1

Ustanovljeno 1882. Zahtevajte cenike.

610 52-1

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev
in trakov z napisimi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno, zajamčeno neklodljivo barvilo za lase in brado sta 1. Vitek-ov „Immerjung“, rudečki, rujave in črne barve.

Barva takoj in trpežno, i kart. K 4-.

2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1-.

Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & CO. PRAGA. 1624

Vitek-ov „Immerjung“ Vitek-ov „Immerjung“

Pred uporabo. Po uporabi.

Zahtevajte le Vitekove izdelke in odklanj. odločno vse drugo.

Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

**Klobuke,
cilindre in čepice**

v najnovejših faconah in velikih izberah priporoča 147 52-1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Perje za postelje in puh

9320 priporoča po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

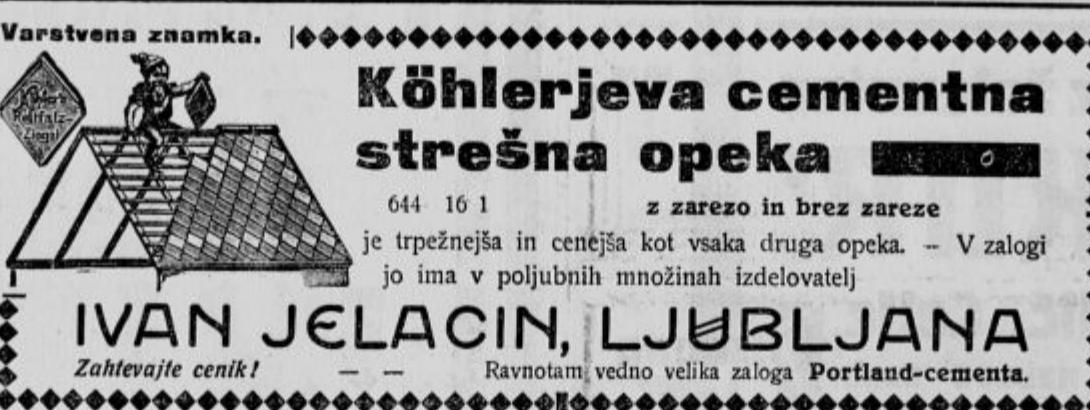
C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kroj po životni meri.

Köhlerjeva cementna strešna opeka

644 16 1 z zarezo in brez zareze

je trpežnejša in cenejša kot vsaka druga opeka. - V zalogi jo ima v poljubnih množinah izdelovatelj

IVAN JELACIN, LJUBLJANA

Zahtevajte cenik! Raynotam vedno velika zaloga Portland-cementna.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki iz „Severonemškega Lloyda“

BREMEN

v NEW-YORK ::

z cesarskimi brzoparniki

Kronprinzessin Cäcilie ::

Kaiser Wilhelm II., Kron-

prinz Wilhelm, Kaiser Wil-

helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni. ::

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navezenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških žeznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena, reela in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odih na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Daje po

4 | 0 |
4 | 2 | 0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO U LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19

registrovana zadruga z omejenim poroštrom

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

po 4 | 0 | brez odbitka, tako, da obti vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebnem kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesecnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

KONGRESNI TRG 19

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Telefon 237.

Betonsko podjetje.

Telefon 237.

Tuornica umetnega kamenja in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnoških del iz „umetnega kamenja“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtne ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušle, cementne cevi itd.

Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev.

Umetni marmor (*Carralith patent*) za obhajline mize, oltarje, prevlako stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah.

Xgolith kamenoles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagojen za pisarne, hodnike, sobe; tih hoja, topel, brez spranj (zato iz zdravstvenih ozirov priporočljiv) lahko snaženje, nezgorljiv, v poljubnih barvah od najpriprostejše do najfinješte izvršitev.

Projektiranje in izvršitev železobetonih stavb; stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja.

771

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

845 52-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinješte, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Trgovina s semeni na debelo in drobno

SEVER & URBANIČ

v Ljubljani, Marijin trg

(nasproti frančiškanske cerkve)

priporočata svojo najpopolnejšo zalogu

zanesljivih semen

kakor: domačo deteljo, lucerno ali nemško deteljo, rudečo deteljo, velikansko kmilno peso, korenje za krmo, vsakovrstna travna semena, mešanice za suho in mokro zemljo, semenski oves Ligovo, zelenjadna in cvetlična semena na vago in v vrečicah po 10 in 20 vinarjev, pristno gorenjsko repo, čebuljček, rusko laneno seme, rafijsko liče, cepilni 317 vosek, drevesni karbolinej itd. 10-1

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastonj.

Hajboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Dobrni promet do 31. dec. 1908
čez 72 milijonov krov

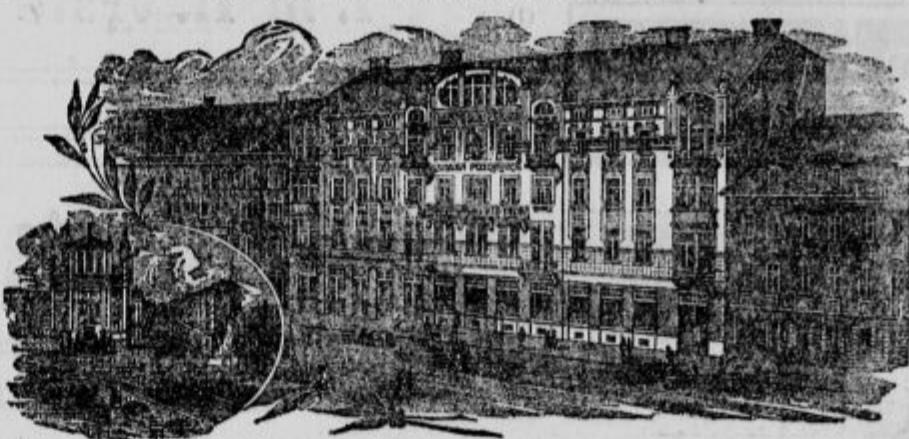
Lastna glavnica K 420.537-92

Stanje vlog dane 31. majnika 1909
čez 20 milijonov krov

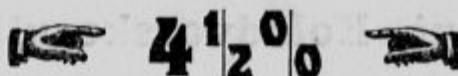
Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 8, pritlije, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 krov čistih 4.50 krov na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvo) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. **Josip Siška**, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. **Anton Kobi**, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Šlibar**, župnik na Rudniku.

Glogowski & Komp.

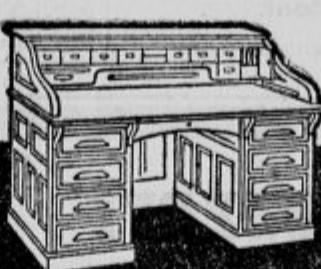
c. in kr. dvorna založnika

Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

priporočata

Praktično
in
priročno.

Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potrebštine, pohištvo, n. pr.

amerikanske pisalne mize

ki so izredno praktične
za uporabo.

Prospekt zastonj in poštne prosto.

Tovarna za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priležnosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina tovarna za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

830 52 1

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarvno, rumeno in rujavo za parkete ali polikane
tia priporoča v škatljah po en, pol in četrt kg ali prosto
ADOLF HAUPTMANN
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1143-46

Anton Schuster
Ljubljana
Stritarjeva ulica 7
priporoča

novosti konfekcije
za dame in deklice, bluz,
modnega blaga za dame
in gospode, delena cefira,
platna in batista.

Najboljše belo blago
različne garniture in
vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje
poštne proste.

Solidno blago.
Nizke cene.

Ne kupite paramentov

dokler se niste prepričali
o kakovosti kazul, dalma-
tik, pluvijalov, zastav,
bander, baldahinov, kovin,
blaga in cerk. perila pri

prvi slovanski tovarni
paramente in zastave

Jožef Neškudla, Olomuc

Pošiljatve na izbiro, proračuni, ceniki zastonj. — Cene so radi cenih delavnih močij na deželi in velike prodaje do 25% niže kot pri konkurenčnih podjetjih. — Posebna delavnica za paramente, vezenine in cerkveno-umetna dela.

779

V Velesovem na Gorenjskem odda
se poleg romarske cerkve stoječe 983 10-1

hišno posloplje

s hlevom, šupo in vrom v najem event. se
tudi proda. Poizve se pri Avg. Stamcarju,
uradniku banke „Slavije“ v Ljubljani.

Pristno brusko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon
3-10 metr. dolg,
za kompletino
moško obleko
suknjo, hlače, telov-
nik zadostno, stane le
Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor
tudi blago za površinske, turistiske obleke, sviljeni
kampanji itd., pošlja po tovarniški ceni kot rečimo
in solidno, dobroznamna

zaloga tovarniškega sukna
Siegel - Imhof v Brnu

Vzorci zastonj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri vrtdki Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo pred-
nosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno
največja izbira povsem svežeg blaga. Stalne,
najniže cene. Tudi najmanjša naročila se izvrši
najskrbnejše, načancno po vzorcu.

440

Družbe

sv. Cirila in Metoda
za Istro

Izvrstno sredstvo proti vsakemu

kataru in kašlju

Prsni bonboni

Zavitek 20 vinarjev. Dobi se povsod.

Glavna zaloga: Pavel Baar, Varaždin na Hrvaskem.

1819 26-1

Naznanilo otvoritve gostilne.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem svojo že znano

gostilno v Smartnem ob Savi zopet odprl.

Priporočam se za obilni obisk s spoštovanjem

Matija Dolničar.

942 2-1

Voditelja hotela

ISČE UPRAVA HOTELSKEGA IN KOPALIŠKEGA PODJETJA Griljan (Grignano) pri Miramaru. Zahteva se znanje slovenskega in po možnosti drugih slovanskih jezikov, kakor tudi italijanskega, nemškega in eventualno francoskega jezika. — Oferte s spričevali in z naznanilom zahtev in pogojev je vložiti pri „Tržaški posojilnici in hranilnici“, registrirani zadruži z omejenim poroštvo v Trstu, najkasneje **do 22. 1. 1910.** 998

Zobozdravniški in zobotehnični atelje
Dr. Ed. Globočnika v Kranju

v hiši lekarne.

Ordinacija **vsak dan**, tudi ob **nedeljah.**

Umetno zobovje se izgotavlja v enem dnevu. Vsako-
vrstne plombe, izruvanje zob brez bolečin itd. :::

Za solidno, dobro delo se jamči.

10.1

40 sodov po 15—20 hekt, želez.
rezervarji do 120 hekt, parni
motor s šestimi konjskimi silami,
transmisije,

939 2-1

velik akvarij

več težkih voz (parizarjev)
se takoj odda po nizki ceni.

Adolf Perles, Ljubljana.

*Putniki v Ameriko
Kater želite dobro, po ceni in
vračljivo potovati naj se obrnejo
na Šimona Kmetetja
v Ljubljani Holodvorska ulica 26.
Kmetetja Pijasnik dojo se brezplačno.*

UNDERWOOD

975 8-1

Na međunarodni tekmi v Milianu dne
25. marca 1910 prvo dario.

Po dolgotrajni preizkušnji so vsi veči
strojepisci edini v tem,

da je „Underwood“ pi-
salni stroj najhitrejši,
najhrpejnejši in naj-
praktičnejši.

Nebroj sijajnih priznanj.

Zahvaljujte cenike in
razkazovanje stroja.

Ivan Perko

Ljubljana, Turjaški trg 4, II.

Hiša v Kranju

na Glavnem trgu se proda. Posebno pri-
pravna je za brivca, ker se izvršuje v hiši
že 10 let ta obrt, ali za steklarja, ker bi bil
isti brez konkurence. — Več pove lastnik
Ivan Potušek.

984 2-1

512
Sukneno in moderno blago
za moške obleke
v največji izbiri priporoča
po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.
Obstoj tvrdke čez 40 let!

Gasilna društva pozor!!

Lep močan voz za moštvo

798 proda po tako ugodni ceni

županstvo v Boh. Bistrici.

Delniški kapital 120,000,000 K.

Podružnica

Rezervni zaklad 66,000,000 K.

c. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta štev. 9.

Sprejemlje vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižicam, izdaja obrestujoče se blagajniške liste, dovoljuje posojila na tekoči račun, daje stavbna posojila, carinska posojila, davčna jamstvena posojila, hipotekarna posojila itd. Ieskompira menice in devize in priskrbuje njih inkaso, zdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavne pisma, delnice in srečke in daje vestno navodila za nalaganje kapitala, priskrbuje in depone vojaške ženitvene kavcije, službeno kavcije in vadige za udeležbo pri dražbah, sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost, oddaja proti ognju in vlomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precijoze) v branitev,

zavaruje srečke in izrebajoče efekte proti izkrebsni izgubi in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh žrebanju podvrženih papirjev, plačuje kupone, izrebane papirje in valute pri svoji blagajni, daje predujemo na vrednostne papirje in blago ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, priskrb za svoje naročnike trgovske informacije v tu- in inozemstvu itd. itd. itd.

Centrala na Dunaji.

1912 12

Podružnice: Bolcan, Bregenc, Brno, Feldkirch, Gablonc, Gorica, Inomost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovica, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkevne in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, avno živo in ugašeno se dobri pri

Hlojziju Vodniku :: Ljubljana :: Koloduverska :: ulica ::
kamenarskem mojstru

Ponudimo vsako poljubno množino!

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late torej popolnoma varno proti nevlhti).
zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospektet tako brezplačno.

Kralj. ogrsko davka prosto 4% državno rentno posojilo v kronah iz l. 1910
u nominalni vrednosti 112,550.000 kron.

1005 1-1

Na podlagi pooblaščenja z zakonom člen VIII. iz leta 1900. oziroma s § 8. člen V. zakona iz leta 1902, nadalje z zakonom XIV. iz leta 1904 in člen XV. iz leta 1909 se izdaja (emitira) kralj. ogrsko davka prosto 4% državno rentno posojilo v kronah, ki bo služilo v pokritje po zakonodaji odrejenih deloma že pričetih in začasno iz blagajničnega stanja založenih investicij, deloma za investicije, ki se imajo šele pričeti.

Novo posojilo se izda v zadolžnicah, glasečih se na imetnika, v odstavkih po K 100—, 200—, 500—, 1.000—, 2.000—, 5.000— in 10.000—.

Komadi so izvršeni v ogerskem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku in nosijo odiske podpisov kralj. ogrskega finančnega ministra, ravnatelja kralj. ogrske državne osrednje blagajnice in predstojništva kralj. ogr. kreditnega knjigovodstva in lastnoročni podpis enega kontrolnega uradnika.

Zadolžnice se obrestujejo pričenši s 1. decembrom 1909 s 4 % na leto v poluletih obrokih dne 1. junija in 1. decembra vsakega leta za nazaj.

Zadolžnice so opremljene z obrestnimi kuponi, katerih zadnji zapade 1. decembra 1910, in pa s talonom, ki se svoj čas lahko dvignejo pri plačilnicah novev kuponske pole.

Po splošnih zakonitih določilih si kralj. ogrsko finančno ministrstvo pridržuje pravico, to posojilo vsakčas po prejšnji najmanji trimesečni odpovedi deloma ali popolnoma v nominalni vrednosti plačati nazaj.

Zadolžnice in njih obrestni kuponi so oprošcene vseh obstoječih kolkov, pristojbin in davkov in se jim popolna kolkovna, pristojbinska in davčna prostost zagolavlja tudi za bodočnost, tako, da se zadolžnice in kuponi izplačajo brez vsakega odbitka.

Kuponi zastarajo po šestih letih, zadolžnice pa po dvajsetih letih, prvi računjeni od roka zapadlosti, zadnje pa od roka, določenega za končno izplačilo.

Vsa razglasila, ki se nanašajo na to kralj. ogrsko davka prosto 4% državno posojilo v kronah, se bodo prijavljala razen v »Budapestu Kőlöny« in v »Wiener Zeitung« še v šestero inozemskih časopisih, in sicer v dveh berlinskem, enem frankfurtskem, enem hamburškem, enem monakovskem in enem lipskem časopisu.

V Buda-Pešti, 1. aprila 1910. Kralj. ogrski finančni minister:

Ladislav pl. Lukasc s. r.

Gledate predstoječi razglas Nj. ekselence gospoda kralj. ogrskega finančnega ministra, se znesek

nominale 112,550.000 kron kralj. ogrskega davka prostega 4% državnega rentnega posojila iz leta 1910
razpisuje v subskripciji.

Subskripcija bo v torek, dne 12. aprila 1910

ob uradnih urah, običajnih v vsaki subskripciji posredovalnici in po določilih, ki se objavijo na določnih mestih:

1. Na Dunaju: a) pri c. kr. pr. avstrijskem kredit. zavodu za trgovino in obrt, b) pri c. kr. pr. splošnem avstrij. zemljiško-kreditnem zavodu, c) pri banki S. M. pl. Rothschild.

2. V Ljubljani: pri podružnici C. kr. priv. austrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt (Franca Jožefa cesta št. 9).

3. V Bolcanu, Bregencu, Brnu, Feldkirchu, Gabloncu, Gorici, Inomostu, Karlovih varih, Lvovu, Moravskim Ostravi, Olomoucu, Pulju, Pragi, Libercu, Toplicah, Trstu, Opavi in Warnsdorfu pri podružnicah C. kr. priv. austrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt.

4. V Buda-Pešti: pri kralj. ogrski državni osrednji blagajni. "Ogrski splošni kreditni banki, "Kralj. ogrski poštni hranilnici,

5. V deželah ogrske krone: pri vseh državnih blagajnah, poverjenih z izplačevanjem kuponov 4% kralj. ogrskega kronskega rentnega posojila, dalje v Brašovu, na Reki, v Rabi, Kašovu, Kečkemetu, Velikem Varaždinu, Pécsu, Požunu, Suboticu in Temešvaru pri podružnicah Ogrske splošne kreditne banke; dalje v Berlinu, Frankfurtu na M., Hamburgu, Monakovem, Lipsku, Vratislavi in Kolnu.

Za subskripcijo v deželah ogr. krone in v Avstriji veljajo nastopni pogoji:

1. Subskripcija cena je določena na 92 1/2% pristevki kosovne obresti po 4%, računjeno od 1. decembra 1909 do dneva odjema.

2. Subskribirati se mora po za to določenih prijavnih tiskovinah, ki se brezplačno dobivajo pri preje imenovanih poslovalnicah.

3. Ob subskripciji je založiti varščino 5% znamenovanega zneska in sicer ali pa v takih po dnevnom kurzu zaračunjenih efektih, ki jih dotočna subskripcija poslovalnica sprejme za dopustne.

4. Dodelile se bodo zadolžnice čimprej mogoče po zaključku subskripcije in se bodo znamenovalci o tem obvestili. Vsaki subskripciji posredovalnici je pridržano poverilo, da po svojem preudarku določi višino zneska vsake posamezne dodelitve. Ako je dodelitev manjša nego znamenovan znesek, se presegajoča varščina nemudoma vrne.

5. Dodeljene obligacije morajo znamenovalci dvigniti od 25. aprila t. l. do najkasneje 31. maja t. l. Znamenovalcem je prosto, dvigniti dodeljene jim obligacije v teku te dobe tudi v delnih zvezkih ne pod 5000 kron. Po popolnem dvignjenju se založena varščina zaračuni ozir. povrne.

6. Prijave na določene odstavke se morajo vpoštevati samo toliko, kolikor je dopustno po preudarku subskripcijskih posredovalnic.

7. Dvigniti je treba zadolžnice tam, kjer so bile znamenovane.

V Buda-Pešti in na Dunaju, aprila 1910.

C. kr. pr. avstrijski kreditni zavod
za trgovino in obrt,
S. M. pl. Rothschild.

Ogrska splošna kreditna banka.
C. kr. priv. splošni avstrijski
zemljiško-kreditni zavod.